

Tiszántúli Független Újság

politikai napilap

Egy évvel a betiltás után

(g. g.) Ma egy éve pár pillanat alatt olyanok lettünk, mint az árva. Tétován állottunk a rádió mellett és nem hittünk a fülünknek, nem hittük, hogy igaz lenne az a hír, mely szerint betiltották a mi lapunkat, a Tiszántúli Független Újságot. Nem hittük, hogy félig kész vasárnapi számunk nyomtatlan maradjon, hogy olvasóink hiába várják reggeli olvasmányukat. A napi munka, amely ellen pedig annyiszor lázadtunk, hirtelen úgy hiányzott mindannyiunknak, mint egy falat kenyér.

Tétován és értetlenül álltunk, mindegyikünk szeme egyetlen kérdő miert volt. A néma 8 nap alatt a rendőri riporter soha nem látott pontossággal jelent meg a rendőrségen, a törvényszéki riporter a törvényszéken, végeztük a munkát, tehetetlen esendőséggel és szomorúsággal: hiszen mi jót akartunk minden sorunkkal, minden mondatunkkal. Benne voltunk a legkeményebb harcban, egyfelől küzdöttünk a kormányparti népvigalom tüző optimizmusa ellen, másfelől az egyre jobban szervezkedő nyilasok szélsőséges propagandája ellen. Tiltakoztunk amiatt, hogy a debreceni kormányajtó örömrivalgó cikkeiben úgy állítja be a Tiszántúlt, mint egy boldog Kanaánt, tiltakoztunk a miniszterelnök és a miniszterek előtt megépített Potemkin-falva ellen, elmondottuk a gazdák bajait, panaszaikat kíméletlen őszinteséggel, bátran, magyarul. Tiltakoztunk az ellen, hogy párttörökvéseket misztikus köpenyeg: gazdanap alá burkolva adjanak be az egyszerű népek, összekeverjék a párt és a mozgalom fogalmát. Megjósoltuk, nem vezet jóra, ha egy miniszterelnököt mesterségesen elvakítanak, mert elvakult lesz, átveszi kortesei látszólag eredményrevezető eszközét.

Tiltakoztunk és míg lapunk egyik oldalán ezeket fejtegettük, a másik oldalán a megkötyagosodott népvészér: Szálasi iratait ismertettük, saját szavaival bizonyítva be, hogy semmit sem tud a magyar történelemből, fogalma sincs a magyar alkotmányról és homályos tanai alatt olyan országfelosztást akar végezni a népcsoportok telepítésével, amely felér egy második Trianonnal. Küzdöttünk a színes ingek, a jelvények, a jelmondatok ellen.

Ennek a harcnak a fegyverét, a mi lapunkat ütötte ki kezünk közül a betiltás, hacsak 8 napra is. És amikor megkezdődött a munka, mindegyikünk zsebében ott volt a cikk, amelyben különböző szavakkal, de azt fejtettük ki: az idő ne-

Két nyilas mandátumot megsemmisített a közigazgatási bíróság

A Kormányzó a Hortobágyon

A Főméltóságú Asszony és Kállay Miklós társaságában megtekintették az öntözőműveket, az állami növénykísérleti telepet és a Hortobágy nevezetességét

Szombat délután a hortobágyi öntözőművek munkálatainál a munkások és azok vezetőinek legnagyobb meglepetésére a magyar címerező autók állottak meg, amelyből egymásután

vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, a Főméltóságú Asszony, Kállay Miklós volt földművelésügyi miniszter, az Öntözési Hivatal vezetője és felesége, valamint a kormányzó szárnysegéde szállott ki.

A munkások első meglepetésükből felocsudva

telkesen eljengtek Magyarország kormányzóját.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó és kísérete rangrejtve szombaton délután 4 órakor indult el autójával Kenderesről és Tiszafüreden keresztül mentek a Hortobágyra, ahol

megtekintették az öntözőcsatorna folyamatban lévő munkálatait. A kormányzó különösen a turbinánál töltött el sok időt és nagy figyelemmel kísérte a helyszínen lévő szakértő magyarozatát,

akik részletesen elmondta, hogy a turbina hogyan működik. A kormányzó az öntözőmű munkálatainál

mindenkihez volt egy kedves

szava és több embertől érdeklődött sorsáról.

Az öntözőművek munkálatainak megtekintése után az államfő és kísérete autójával tovább folytatta útját a Mátára.

Az egyszerű pásztoemberek azonnal felismerték az autóból kilépő kormányzót és lelkesen eljengtek.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós és kísérete a Mátán

megtekintette az országos versenyen első díjat nyert törzsgulyát és ménest

s a látottak felett a legnagyobb elismerését fejezte ki.

künk ad igazat. Imrédy Béla már rég nem lesz miniszterelnök, mi még mindig itt leszünk és bátor szóval fogunk harcolni a magyar nemzetért. Ez a cikk a jőzőn ősz követelményeinek megfelelően a zsebünkben maradt, de most egy év múlva számadást tehetünk abban a kérdésben, amelyben már a magyar bíróság amúgy is felmentett bennünket.

Imrédy Béla, még egy esztendő sem telt bele, már nem ül a miniszterelnöki székben. Az történt vele, amit megjósoltunk. Hívei addig bálványozták, míg beleszédült a hatalomba. Addig mondták neki, ahelyett, hogy: nézd, mennyi baj van itt, amin segítened kell — azt: nézd, mennyire imádnak — míg az az ember, akit úgy üdvözöltek, mint a diktatúra irányzatok legharcosabb ellenfelét, úgy ment el a miniszterelnöki székbe, hogy az ország alkotmányos rétege fellépett, mert elhárult feje fölül a rendeleti kormányzás, a esendes diktatúra veszélye. Addig bálványozták a miniszterelnököt, amíg kisistennek hitte magát, mert a hatalom különös varázsának nehéz ellenállni és Imrédy amilyen aszkétikus alak, éppoly forró szerette a hatalmat, mely felé még ma is keservesen tekint.

Ebben az óriási pártfordulásban nagy szerepe volt a kormánysajtónak, annak a sajtónak, amely ellen mi küzdöttünk teljes erővel, egészen a betiltásig és mind a mai napig.

Es igazat adott nekünk az idő abban is, hogy sokak előtt oly érthetetlen heveséggel és keménységgel küzdöttünk a nyilasok ellen. Nem a szület akartuk kifogni vitorlájukból, hanem az értelmet akartuk felébreszteni a jelszavak melegágyából. Ha a magyar nemzet teljes egészében átveszi akkor a mi hangunkat, ma nem állanánk itt, egy demagóg parlamenti párt megoldatlan kérdésével, egy súlyos belpolitikai problémával az amúgy is sok még mindig megoldatlan probléma között. A munkánk így is meg volt az eredménye, mert az, hogy Debrecenben nem tudott a nyilasok egyik pártja sem kellő számú ajánlást szerezni, egyedül nekünk köszönhető, akik felvilágosító munkával, riportokkal, lapunk állandó harcos szellemével felvilágosítottuk a közvéleményt a zöldséges miniszteriumról. Bizony nekünk köszönhető és nem a kormánysajtónak, mely kegyes jóindulattal kezelte elvetéseit. Mint ahogy most is a kormánysajtó, a debreceni kor-

mánysajtó volt első, amely még a nyilas Meizler Karolyt is megelőzve, mint egyetlen megoldást, követelte választás utáni vezérékben a harmadik zsidótörvényt, olyan könnyedséggel, mint ha más probléma nem is lenne. Teleki miniszterelnök éppen erre a kérdésre mondotta: Az urak mást sem tudnak, csak mindig egy követ fujni... Különös érdekessége ennek az elmúlt harcnak, hogy ösztönyszerűen is az ellen az Imrédy ellen küzdöttünk, aki ma a nyilasok elvi sikkján mozog, mint a kormánypárt szélsőjobboldalának vezetője és az ellen a sajtó ellen, mely hangjában azonos régi vezérével.

Most egy esztendő múlva tisztán állunk meg Isten és az emberek előtt. Tudjuk, hogy betiltásunk azért történt, mert ekeseredésünkben kemény szót használtunk. De most egy év múlva, vajjon kemény-e az a szó és nem kellett volna-e velünk harcolni azoknak is, akik akkor bennünket szidták?

Mi maradtunk, akik voltunk. — Küzdők és harcosok. A magyar népert, az elesett rétegekért folyik a mi harcunk változatlanul és ennek a harcnak ma is az a vezérmonda, amelyet a betiltás után megirtunk: Légy magyar!

Innen a hortobágyi Csárdához vezetett a kormányzó autójának utja, ahol szintén semmit sem sejtettek az előkelő vendégek érkezéséről. Németh Nándor sietett a kormányzó pár és kíséretének fogadására. A csárdában a kalauzólást Németh Nándor vette át és

bemutatta a hortobágyi múzeumot és a 150 éves postahivatalt. Vitéz nagybányai Horthy Miklós esodálkozásának adott kifejezést, hogy a Hortobágyon ilyen szép kultúr-
intézményt létesítettek.

A múzeum és postahivatal megtekintése után a Főméltóságú Asszony farságára való tekintettel a csárda egyik szobájában megpihent.

A kormányzó pedig szárnysegéde és Kállay Miklós, az Öntözési Hivatal vezetője, valamint annak felesége kíséretében

elment az állami növénykísérleti állomáshoz, ahol a rizsvetést tekintette meg.

A növénykísérleti állomástól pontosan 7 óra 45 perckor érkeztek vissza a csárdához, ahol Németh Nándor vendégelte meg az előkelő vendégeket.

Németh Nándor maga sem gondolt a magas személyiségek érkezésére és így

lebenslevesrel, süllővel, hortobágyi aprópecsenyével, szabadkai salátával, téstás kásával, fonatossal, hortobágyi sajttal, gyümölcsezel és fekete-kávéval vendégelte meg vendégeit, akik a legjobb étvágyal fogyasztották el az izletes ételeket.

Közben a legjobb pecsenyeborokkal kedveskedett Németh Nándor. Burai Zsiga és cigányzenekara pedig egymásután játszott a szebbnél szebb pusztai nótákat. — Burai Zsiga a régi és híres betyárnótákat énekelte és igen nagy sikert ért el vele. A badacsonyi kékenyű fogyasztása és a cigány-muzsika hangja mellett a kormányzó és kíséretének igen jó kedve kerekedett.

A kormányzó halk cigányzenekíséret mellett el is dudolt:

— Repülj, repülj hétpettyes katica bogárka...

Vitéz nagybányai Horthy Miklós, aki teljesen meglepetésszerűen érkezett a Hortobágyra, kíséretével együtt a legjobb hangulatban töltötte az időt és díszerte Németh Nándor konyháját. A kormányzó és kísérete

este 10 óra 15 perckor autóval Tiszafüred irányában visszautazott Kenderesre.

Debrecenben a kormányzó hortobágyi látogatásával kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy a Hortobágyról éjszaka bejönnek Debrecenbe és autóval kórsétát tesznek a városban, majd innen várták a kormányzó párt, de a Hortobágyról telefonon keresztül megerősítették, hogy vitéz nagybányai Horthy Miklós és kísérete a Hortobágyról Tiszafüreden keresztül egyenesen Kenderesre utazott.

Időjóslás

Élénk nyugati, északnyugati szél, változó felhőzet, többfelé, főleg a nyugati és északi megyékben záporosó, zivatar. A hőmérséklet csökken.

Szandalettek, vászoncipők, strandcipők nagy választékban, olcsó áron a „ROBUR” cipőüzletben
Piac u. 50. Takarékosági tag.

Ötven tudós tisztelgése a jubiláló Pap Károly professzor előtt

Hetedfélszáz lapos, hatalmas kötet fekszik előttünk: a Pap Károly-émlékkönyv. A debreceni egyetem népszerű és tudós tanárainak tiszteletére adták ki ezt a nagy művet barátai és tisztelői abból az alkalomból, hogy a kiváló irodalomtudós immár harminc esztendeje terjeszti a magyar ige, a magyar irodalom szeretetét akadémiai és egyetemi katedrájáról. Az impozáns kötetben közel ötven magyar tudós tiszteleg egy-egy eredeti, az irodalomtudományt számos pontján továbbbővítő, gyakran egészen kivételes jelentőségű dolgozattal. A munkatársak díszes névsorában a magyar irodalomtudomány legkitünőbb nevei szerepelnek, de Pap Károly igazí hatásáról, az ő elvetett magvaiból kelt dús vetésről igazában a volt tanítványok dolgozatai, adnak számot. A tanítványok dolgozataiból tetszik ki igazán, mily termékenyítő és egyben mily tapintatos munkát végzett lelkükben mesterek. Szinte mindjárt nek sajtójává lett az a gyöngödé és finoman arnyaló, a trivialisit érzékenyen kerülő, előkelően hajlékony kifejezőkészség, amely Papp Károly előadói módját jellemzi, anélkül azonban, hogy tanítómesterek megkötötte volna illő szavaiikat, lebéklyozta volna képzeletüket, kényszerítően kiszabta volna útjaikat. Eppen ebben rejlik a nagy tanítók tapintata; ihletést adnak, izmosítanak és esziszolnak, de a tanítványi lélek útját magának a léleknek legbelbelső sugalataira bizzák. A Pap Károly tanítványai mind a maguk lábán járnak. Van közöttük konzervatív, pozitívista, van esztétikai szemléleti irodalomkutató, van társadalmi gyökereket lopogató irodalom-szociológus. Am a választékos, emelkedettebb hang és a tudói óvatosság és gond — e szerenéses papkárolyi örökségek — mindegyikének becsos sajtója. Pap Károly a jól végzett munka derűjével tekinthet vissza professzorsága három évtizedére: jeles tanítványok nagy serege áll mögötte.

Az emlékkönyvet tevő becsos dolgozatok méltatását vagy éppen bírálatát a szakfolyóiratoknak engedve át, ezúttal csak azokat a tanulmányokat említjük meg, amelyek szorosabban debreceni vonatkozásnak.

Vitéz Bessenyei Lajos a debreceni tankerület főigazgatóiról rajzol arcképeket. Ember Ernő Kazinezi és Debrecen kapcsolatait tárja fel tüzetesen és véglegesen. Kardos Albert Csokonainak és Vörösmarthynek egy-egy rokon-szellemű bölcselő költeményét veti termékeny párhuzamba. Kovács Máté Fazekas Mihály elményvilágát elemzi modern szempontokból. Sz. Kun Béla a debreceni bölcsészeti akadémiáról ír. Igen érdekes Molnár Pálnak Debrecen irodalmi életéről festett képe, valamint Oláh Gábornak mesteri formákban zengő verses Önéletrajza is. Pompásan illik az Émlékkönyvbe

Sebestyén Gyula hajdúsági gyűjtése, S. Szabó József meggyőző fejtegetése a magyar nyelv műveléséről a debreceni Kollégiumban. Sz. Szabó Maria regényes debre-

London és Páris aggódó készenlétben áll Danzig miatt

London, július 1. Lord Halifax külügyminiszter a hetvégi szünetet Londonban tölti. A kamara külügyi bizottságának tagjai

állandóan készenlétben tartják magukat, hogy bármely pillanatban összehívhatók legyenek. A Press Association szerint a szünet alatt is

a leggyóndosabban figyelik Londonban a danzigi fejleményeket. Az angol kormányt állandóan tájékoztatják az események irányzatáról.

Danzig bekebelezése a német birodalomba kétségkívül nagyban megzavarná az európai feszültséget, de Londonban úgy tartják, hogy Németországnak nem lehet többé kétsége az angol és francia álláspont tekintetében.

Páris, július 1. A szombat délelőtti államtanácsban Daladier miniszterelnök tájékoztatta a kormányt az általános helyzetéről, amely az államtanácsról kiadott hivatalos közlemény szerint

továbbra is igen komoly. Daladier közölte, hogy a kormány milyen intézkedésekkel szándékszik eloszlatni a Franciaország erőyes elhalázozásaira vonatkozóan még fennforgó kétkedéseket és félreértéseket és milyen rendszabályokat vett terbe Franciaország külpolitikai tevékenységének elátamasztása céljából. A Temps ezzel kapcsolatban úgy értesül, hogy

csupán diplomáciai természetű intézkedésekről van szó s a kormány nem gondolt újabb tartalmékos korosztályok behívására.

Bonnet külügyminiszter részletesen ismertette a külpolitikai helyzetet. Ki-

teni epizód sora. Szász Károly debreceni levél-gyűjteménye, Törös László tanulmánya a debreceni grammatika vitás kérdéseiről, a finom tollú és igen kulturált Vajda Endre dolgozata Tóth Arpádról, Varga László alapos munkája Simon professzorról és végül a debreceni mult neumes búváranak, Zoltai Lajosnak a cikke a 17. század Barta Boldizsárrol.

A tisztelgő tanulmányok sorát Pap Károly munkáinak hatalmas címjegyzéke követi.

Az Émlékkönyv méltó a jubiláló tudóshoz. Méltó színvonalban, méltó a tárgyak gazdaságában. Debrecen szellemi életének jövőndő búvárai ebben a műben dúsán boggyanó, örökös forrára fognak felni.

(K...oss.)

tért az államtanácsban a danzigi helyzetre és beszámolt azokról a megbeszélésekről, amelyeket pénteken Noel városi francia nagykövettel, valamint Lukaszewicz párisi kegyvel nagykövettel folytatott.

Noel városi nagykövet értesüléséből az tűnik ki, hogy a kelet-európai helyzet feszült, mindamellett nem valószínű, hogy Danzigban már a közeljövőben miután események következnek be.

Ebből a szempontból Noel inkább megnyugtató tájékoztatókat adott a miniszterelnökkel. A nagykövet egyébként beszámolt arról, hogy a lengyel kormány a danzigi kérdésben erőyes, de egyben nyugodt és a mérséklet szelleméből áthatott politikát követ és tartózkodik mindennemű kihívó magatartástól.

London, július 1. Chamberlain miniszterelnök az észak-cornwalli kerület időközti választásának kormányparti jelöltjéhez írt levelében ezeket mondja:

— Az angol kormány mindig azt a kívánságát hangoztatta, hogy

a nemzetközi ellentéteket tárgyalás és együttműködés útján intézzék el, de épp oly világosan kijelentette, hogy a leghatározottabban ellentétlenül minden erőszakot megoldást célzó kísérletnek és szükséges esetén erőszakot jelentenek az erőszakra.

Hogy ezt a politikát követhessük, bekezdőben

például mértékben és iramban fejlesztjük haderőnket anélkül, hogy elviselhetetlen adóterheket hárítottunk volna a népre.

Amerika nem lelkesedik egy danzigi háborúért

New York, július 1. A New York Daily-News a danzigi kérdésről ezeket írja.

Danzig német. Ha a danzigiak egyesülni akarnak a németekkel, nem látjuk be, miért kell őket ebben háborúnd megakadályozni?

Nem látjuk be, miért izgalják Anglia és Franciaország ifjúságát arra, hogy Danzigért meghaljon.

Danzig Anglia számára egyetlen brit korona csontját sem éri meg.

Biztosítsa vetését jégkára

Azt sem értjük, hogy mi amerikaiak miért izgulunk Danzig miatt, még ha az Egyesült Államok radikális és szabadelvű elemei

el is akarják velünk hiteitni, hogy az amerikai ifjúságnak hálásnak kell lennie azért, hogy Danzig miatt a halált keresheti.

— Cserep Sándor szemklinikai létszerész a nagy érdeklődésre való tekintettel értesíti mélyen tisztelt vevőit, hogy az újfajta közeli és távollátó szemüveggyártásához gyára már teljesen berendezkedett. Az első elkészült szemüveget már be is küldték jóváhagyás végett. Ezek szerint a szemüveg a legrövidebb időn belül forgalomba jön és az üzletben kapható lesz.

Uj te

Koppenhága, júli közti kereskedelmi hágai kongresszus ülésén

30 határozatot melyek között le u. n. általános hat a kongresszus Néme cjaország, Nagybri ország, Japán és az lamok kormányának hogy

Cse

világga dezésére

Gom

Megfosz két

Gróf Pálffy F

érdénytelennek

Budapest, július 1. tási bíróság ma tá Pálffy Fidé és K la nyilaskeresztes ké dátuma ellen beadó ügyét. Ez volt a ke tasok óta az első pe

Gróf Pálffy Fidé uk érvénytelenítésé a belügyminisztéri

ből tett bejelentést jogi törvény 56. pa nak 6. bekezdésére Eszertir

nem választható or képviselőnek olyan e pontban foglalt menyek miatt joger tek.

Ebben a pontban szer zetrágalmazás, az álla dalmi rend hatályosa ról szóló intézkedés, szerint

gróf Pálffy Fidé rágalmazás miatt jo itelték.

tehát nem lehet képv lasztani.

Kerekes Béla ellen h vénytelenségi kifog tek.

A közigazgatási bíró gróf Pálffy Fidé ügyé A bíróság rövid után kihirdette az itele szerint

gróf Pálffy Fidé m tasát érvénytelennek totta és ezt a tényt képviselőház elnök Déli 12 óra után néhá a közigazgatási bírósá kes Béla képviselő meg ellen benyújtott kifog tárgyalni. Kerekes meg val kapcsolatban a ki elnöke a bírósághoz tet ranszky Olivér egersz nak a választási biztos kifogását, amelyet Kei megválasztásával ka tett.

A kifogás azt tartalm a hevesmegyei lajstrom tásón a nyilaspárt jelö képpen nem lett volna t hatá mert

világga dezésére

országai ügyi he után gazd által ter

lős

enkívüli b

Gom

Megfosz két

Gróf Pálffy F

érdénytelennek

Budapest, július 1. tási bíróság ma tá Pálffy Fidé és K la nyilaskeresztes ké dátuma ellen beadó ügyét. Ez volt a ke tasok óta az első pe

Gróf Pálffy Fidé uk érvénytelenítésé a belügyminisztéri

ből tett bejelentést jogi törvény 56. pa nak 6. bekezdésére Eszertir

nem választható or képviselőnek olyan e pontban foglalt menyek miatt joger tek.

Ebben a pontban szer zetrágalmazás, az álla dalmi rend hatályosa ról szóló intézkedés, szerint

gróf Pálffy Fidé rágalmazás miatt jo itelték.

tehát nem lehet képv lasztani.

Kerekes Béla ellen h vénytelenségi kifog tek.

A közigazgatási bíró gróf Pálffy Fidé ügyé A bíróság rövid után kihirdette az itele szerint

gróf Pálffy Fidé m tasát érvénytelennek totta és ezt a tényt képviselőház elnök Déli 12 óra után néhá a közigazgatási bírósá kes Béla képviselő meg ellen benyújtott kifog tárgyalni. Kerekes meg val kapcsolatban a ki elnöke a bírósághoz tet ranszky Olivér egersz nak a választási biztos kifogását, amelyet Kei megválasztásával ka tett.

A kifogás azt tartalm a hevesmegyei lajstrom tásón a nyilaspárt jelö képpen nem lett volna t hatá mert

Uj terv a világgazdaság rendezésére

Koppenhága, július 1. A nemzetközi kereskedelmi kamara koppenhágai kongresszusának befejező ülésén

30 határozatot fogadtak el, melyek között legfontosabb az u. n. általános határozat. Ebben a kongresszus Németország, Franciaország, Nagybritannia, Olaszország, Japán és az Egyesült Államok kormányának azt ajánlják, hogy

országaik gazdasági és pénzügyi helyzetének vizsgálata után gazdasági szakembereik által tervet dolgoztassanak ki avégből, hogy az összes országok igazságosan részesedhessenek a földi forrásaiban.

A határozatot egyhangúan elfogadták, csupán az indiai küldöttség tartózkodott a szavazástól.

Cséplősök!

Kartelenküvi barátvölgyi

borsodi szénbánya elsőrendű termékei legolcsóbb napáron beszerezhetők.

Gombosi Zoltán

Piac-uca 81. Telefon: 12-90.

Megfosztottak mandátumától két nyilas képviselőt

Gróf Pálffy Fidél és Kerekes Béla mandátumát érvénytelennek nyívanította a közigazgatási bíróság

Budapest, július 1. A közigazgatási bíróság ma tárgyalta gróf Pálffy Fidél és Kerekes Béla nyilaskeresztes képviselők mandátuma ellen beadott petíció ügyét. Ez volt a képviselőválasztások óta az első petíciós eljárás.

Gróf Pálffy Fidél mandátumának érvénytelenítésére

a belügyminisztérium hivatalból tett bejelentést a választójogi törvény 56. paragrafusának 6. bekezdésére hivatkozva.

Eszerint nem választható országgyűlési képviselőnek olyan egyén, akit e pontban foglalt büncselekmények miatt jogerősen elítélték.

Ebben a pontban szerepel a nemzetragalmazás, az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló intézkedés. A bejelentés szerint

gróf Pálffy Fidél nemzetragalmazás miatt jogerősen elítélték.

tehát nem lehet képviselővé választani.

Kerekes Béla ellen hasonló érvénytelenségi kifogást emeltek.

A közigazgatási bíróság elsőnek gróf Pálffy Fidél ügyét tárgyalta. A bíróság rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletet, amely szerint

gróf Pálffy Fidél megválasztását érvénytelennek nyívanította és ezt a tényt közli a képviselőház elnökével is.

Déli 12 óra után néhány perccel a közigazgatási bíróság Kerekes Béla képviselő megválasztása ellen benyújtott kifogást kezdte tárgyalni. Kerekes megválasztásával kapcsolatban a képviselőház elnöke a bírósághoz tette át Podhránszky Olivér egerszalóki lakosnak a választási biztoshoz intézett kifogását, amelyet Kerekes Béla megválasztásával kapcsolatban tett.

A kifogás azt tartalmazza, hogy a hevesmegyei lajstromos választáson a nyilaspárt jelöltje voltaképpen nem lett volna megválasztott, mert

a törvényszék 1938 augusztus 9-én nemzetragalmazás vétségé miatt elítélte Kerekes Bélet.

Ezt az ítéletet Podhránszky be is mutatta a választási biztosnak. Kifogást emelt azonkívül Kerekes Béla megválasztása ellen azon a címen is, hogy a képviselő megválasztása előtt kitöltött tájékoztató nyilatkozatban

elhallgatta az adatokat büntetett előéletéről.

Ismertette ezután az előadó bíró azt a második kifogást, amely pénteken érkezett az országgyűlés elnökétől a közigazgatási bírósághoz és amelyet báró Vay László, a Magyar Élet Pártjának elnöke pártja nevében tett Kerekes Béla megválasztása ellen. Eszerint Kerekes Béla a választási törvény 55. paragrafusának alapján sem volna megválasztható, mert nincs olyan foglalkozása, mely után egyévi állami egyenesadót fizet.

Fél egykor vonult vissza tanács-

Hamerli kesztyű új üzlethelyisége

Piac u. 26.

Gambrinus passage.

kozásra a bíróság és egyned kettőkor kihirdette ítéletét.

Kerekes Béla képviselői megválasztását érvénytelennek nyívanította.

Bejelentette az elnök, hogy báró Vay László kifogásait érdemben nem is tárgyalta a bíróság, ezeket tárgytalanoknak minősítette.

mert megelőzőleg ítélettel érvénytelennek jelentette ki a választást.

Acsay László választói a felsőgügyi választókerületben most adták be a közigazgatási bírósághoz vitéz Szalay László Magyar Élet Párti képviselő megválasztása ellen készített panaszukat. A petíció aláírói mindenekelőtt azt kérik, hogy a választás megállapított eredményét

igazítsa ki a közigazgatási bíróság és ítéletében Acsay Lászlót jelentsse ki megválasztott képviselőnek.

Amennyiben a közigazgatási bíróság ezt a kérelmet mégsem ta-

lálja teljesíthetőnek, nyilvánítsa a felsőgügyi választókerületben megtartott választást eredménytelennek.

Női férfi gyermek

kerékpár

olcsón, részletre

Soltész Kálvin tér 2.

280,000 pengős munkát ad vállalatba a város

Debrecen város törvényhatósági bizottsága a költségvetésbe 280,000 pengőt vett fel arra a célra, hogy a felkezesi elemi iskolák és óvodák épületeit, amelyek már régebben nem voltak általános javításnak alávetve, kitartaroztassa.

A 280,000 pengős keretben meghírdették a versenytárgyalást, amelyen 138 ajánlatot adtak be. Az

ajánlatok felbontása a városháza közgyűlési termében két napon keresztül folyt és szombaton fejeződött be.

Az ajánlatokkal hétfőn foglalkozik a jog- és pénzügyi bizottság és az építési bizottság és azután a kisgyűlés, illetve a közgyűlés dönt az odaítélés felől.

Atadták Molotovnak az angol francia javaslatot

Moszkva, július 1. Tájékoztató helyről származó értesülés szerint Molotov külügyi népbiztos szombaton délben a Kremlben fogadta Anglia és Franciaország nagykövétét, valamint William Strang különmegbízottat. A

megbeszélés majdnem kétóra hosszat tartott. Hír szerint néhány nap múlva folytatják a megbeszéléseket. Azt hiszik, hogy a párizsi és londoni utasítások szerint a nagykövetek átadták Molotovnak az új javaslatokat.

Vásároljon KLEIN olcsóságaiból

Szebbnél szebb nyári divatanyagok pazar választéka áll rendelkezésére!

Néhány tájékoztató ár:

Hernyőselyem imprimée, idej mintákban	6.80 P 7.80 P 9.80 P
Marocain, pettyes és mintás	1.98
Faháncs imprimée, szép mintákban	1.98
Crepe de chine szép mintákban	1.85
Divatvászón	1.68
Divatcsíkos szintartó karton	0.88
Chantung vászon, szép mintákban	1.48
Rózsás karton	0.88
Szép mintás voile	0.98

Különleges nyári ujdonságok

Hernyőselyem chantungok, tiszta selyemimprimék, lencsipkék, madeira anyagok nagy választékban szolid árak mellett. Ujdonságainkat vételkötelezettség nélkül készséggel bemutatjuk.

Nyári maradékok olcsón!

A Magyar a magyarért akcióból Debrecennek, Püspökladánynak és Balmazújvárosnak 36.000 pengő jutott

Püspökladányban és Balmazújvároson napközi otthonok épülnek, Debrecenben a téglavetői óvodát napközi otthonná alakítják át és ágyakkal szerelik fel a tüdőbeteg gondozót

A Magyar a magyarért országos akcióból Debrecen és Hajdú vármegye közönsége nagy lelkesedéssel és példát mutató áldozatkészséggel vette ki a részét. Ennek az eredménye volt az, hogy úgy Debrecenben, mint Hajdú vármegyében igen jelentős összeg gyűlt össze a nemes célra.

Debrecenben 98.824 pengő, Hajdú vármegyében pedig 136.031.74 pengő.

Erről az összegről az elszámolást losonci Lossonezy István főispán most terjesztette fel a Magyar a magyarért akció országos vezetőségéhez, amely

az elszámolást teljesen rendben levőnek találván, jóváhagyta és köszönetét nyilvánította az elért szép eredmény felett.

Lossonezy István főispánnak ezzel kapcsolatosan jelentős eredményt sikerült elérnie Debrecen város és Hajdú vármegye szempontjából. A Magyar a magyarért mozgalom országos vezetősége ugyanis

megtányolta azt a kiemelkedő eredményt, amit Debrecen és Hajdúvármegye az akció során felmutattak, egészen kivételesen, egyedül az országban 36.000 pengőt visszahagyott a két törvényhatóság gyűjtéséből Lossonezy István főispán rendelkezésére azzal a céllal, hogy ebből az összegből Debrecenben és Hajdú vármegyében szociális és közegészségügyi szempontból kívánatos

és fontos maradáno alkotásokat létesítsenek.

Lossonezy István főispán úgy határozott, hogy

Hajdú vármegye két, arra leginkább rászorult községében, Püspökladányban és Balmazújvárosban, amelyek lakossága nagyon elproletárizálódott, egyenként 12.000 pengős költséggel napközi gyermekotthont létesítsenek.

Ehhez a létesítményhez természetesen hozzájárulnak az érdekelt községek és a belügyminisztérium is.

Debrecen városban a Dberceenre jutó 12.000 pengőből 10.000 pengőt a téglavetői óvodának napközi otthonná való átalakítására használnak fel, 2000 pengőt pedig a most megnyitott tüdőbeteg gondozóknak ágyakkal való felszerelésére.

Igy tehát a Magyar a magyarért mozgalom által rendelkezésre bocsátott összegget úgy Debrecenben, mint Hajdú vármegyében

a szociális és közegészségügyi szempontoknak legmegfelelőbb módon ruházzák be.

A főispán az összeg átengedését tudatta dr. Kölesy Sándor polgármesterrel és Ráso István alispánnal és felkérte a két törvényhatóság első tisztviselőit, hogy az illetékes tényezők, elsősorban a m. kir. tiszti főorvos bevonásával sürgősen tegyék meg a kezdeményező lépéseket

az összeg mielőbbi rendeltetésszerű felhasználására.

Dr Gulyás Antal lett a pallagi Gazdasági Akadémia igazgatója

A debreceni Gazdasági Akadémia igazgatójává dr. Gulyás Antal gazd. akad. rendes tanárt, egyetemi magántanárt nevezte ki a földművelésügyi miniszter. Az új igazgató, aki állását folyó hó elsejével elfoglalta, bölcsész-doktor, okl. gazda, a növénytan és növénykörtani tanszék vezetője. Széleskörű oktató és tudományos kutató munkájának elismeréseként tagja az Országos Természettudományi Tanácsnak és a Tanács Intézőbizottságának, az Ősztündiánésnek, a Tiszai Tudományos Társaságnak, a Deutsche Botanische Gesellschaftnak; gyakorlati működéséből kifolyóan pedig számos kamarai és szakegyesületi bizottságnak. Munkásságából különösen a dohány és burgonya vírusbetegségeiről folytatott kísérletei keltettek külföldön is széles érdeklődést.

Dr. Gulyás Antal személyében alapos felkészültségű, kiválóan gyakorlati érzékű ember, nagyvonalú elismert pedagógus, jeles emberismerő vette át a nagy jövőre hivatott intézmény igazgatását, melynek jelentőségét fokozza az a körülmény, hogy a Felvidék és Kárpátalja hazalértével az egykori Kassai Gazdasági Akadémia munkája — melynek különben egyik tanára volt — támogatásában a pallagi Akadémiára járul.

Széles érintkezési köre, külföldi tudományos kapcsolatai, határozott egyénisége egyaránt biztosságot nyújtanak arra, hogy az Alföld és Kárpátalja egyetlen önálló mezőgazdasági főiskolájának érdekeit nemcsak megóvja, hanem olyan időszerűségek közepette, mint a földbirtokpolitika, a bejelentett felső oktatási törvény, a

Hungária filmszínház

Ma, VASÁRNAP HÉTFŐN
délután 3, 5, 7, 9 órákor 5, 7, 9 órákor utoljára
WALLACE BEERY, MICKEY ROONEY és
ROBERT TAYLOR
egy műsorban két slágerrel:

1. Az örök csavargó
2. Sikasztó

HIRADÓ!

NYARALÁS ELŐTT! vásároljon nálunk.

Divatárúk

Imprimé	crepe de chine óriási választékban	1'78
Faháncs imprimé	Goldberger gyártmány	1'98
Taft	imit schottis kockás szép színekben	1'28
Flocon	vagy gyűrhetetlen vistra pázar választékban	1'28
Beszövítt picé	divatcsíkos, nyári ruhára	1'68
Mosó voál	szintartó minőség szép mintákban	0'78
Mosó cloque	Goldberger gyártmány imprimé minták	1'28
Vászon imprimé	szintartó szép mintákban	1'94
Strand creton	új mintákban megbízható minőség	0'96

Füüdőcikkek

Lastex	gumival álszött női dressz gyapjú 6'80, makkó	5'40
Női dressz	divat fazonokban finom makkó fonálból	2'60
Férfi dressz	minden színben és fazonban gyapjú 7'50 makkó	3'00
Uszónadrág	minden színben övvel gyapjú 6'—, makkó 3'50	1'98
Netz ing	könnyű nyári viselet makkó fonálból	1'40
Gyermek napozó	piros és kék színben 1-es	0'70
Füüdőköppen	prima színes írókötőből	12'50
Füüdőcipő	prima írókötőből sarkos 3'90, makkó nélkül	1'75
Gumi sapka	új fazonokban, friss áru	0'25

Női divat

Selyem harisnya	matt finomszájú műselyemből	1'48
Shortharisnya	hárszálkény vagy matt műselyemből	0'98
Sport sokni	visszahajós minden színben	0'30
Kombiné	sármós műselyemből vagy batistból	1'90
Hálóing	sármós anyagból vagy fehérnemű batistból	3'60
Ing-nadrág	svájci kötésű műselyemből himzett vagy pikós	1'58
Selyem ing	himzett elejű sármós műselyem fonálból	1'38
Táncnadrág	nyitottszárú matt műselyemből	0'88
Divat kesztyű	folicséres vagy gombos fazon szép színekben	1'28

Uri divat

Selyem ing	Attila divat csíkos műselyemből hosszú ujjú rövid ujjú	5'50
Selyem ing	raye csíkos műselyem fonálból hosszú ujjú rövid ujjú	3'30
Selyem ing	Opalin csíkos műselyemből hosszú ujjú rövid ujjú	7'50
„Sudán“	kötött makkó ing 3-as hosszú ujjú 3'25 rövid ujjú	2'70
„Garam“	áthört kötött ing, könnyű viselet 3-as rövid ujjú	3'20
Kötött ing	minden színben 3-as hosszú ujjú 2'10 rövid ujjú	1'70
Divat sport ing	szintartó puplin vagy puplinból	3'60
Puplin sport ing	divat újdonságok szép mintákban	4'80
Tropical ing	erős cérna anyagból rövid ujjú	4'80

CSILLAG TESTVÉREK Piac- és Simonffy-utca sarok

mezőgazdasági kutatás újjászervezésének szükségessége, stb. nemcsak gondosan megóvja, hanem minden belső vonatkozásban fejlesztve a legmagasabb színvonalra emeli és elismerteti.

A Hortobágy a Külkereskedelmi Hivatal naptárában

A Külkereskedelmi Hivatal minden évben ki szokta adni a maga gyönyörű naptárát, amely idegenforgalmi propaganda eszköz is.

Ebből a szempontból igen lényeges, hogy a Külkereskedelmi Hivatal fontosnak tartja a Hortobágyának a naptárban való megfelelő szerepeltetését, ugyanarra, hogy kiküldte a saját fényképsztét a Hortobágyra a naptárban leendő közlésre felvételek készítése végett. A Külkereskedelmi Hivatal fényképezte, Boros Sándor vasárnap délután autóján érkezik a Hortobágyra és ott négy napig fényképezi a Hortobágy nevezetességeit a Külkereskedelmi Hivatal naptára számára.

Az Apollóban

Ma, vasárnap délután 3, 6, 9 órától folytatólag és UTOLJÁRA:

1. L i l a a k á c

Ágai Irén, Nagy György, Kabos, Biller L., Gózon, Rátkay stb. főszereplésével

2. A c á r n ő

Cím szerepben: ELISABETH BERGNER.

HÉTFŐN délután 6 és 9 órától folytatólagosan először:

1. L e á n y v á g y a k

Fősz.: BETTE DAVIS és ERROL FLYNN.

2. H o l l y w o o d H o t e l

Fősz.: DICK POWELL és ROSEMARY LANE.

Hódmezővásárhelyről szekéren ment egy öreg juhász a Hortobágyra, hogy ott a repülőgépeket megnézhesse

Visszaemlékezések a régi hortobágyi betyárvilágra: Sós Pistára
és Tóth Jankóra

Részletesen beszámoltunk arról, hogy a hatodik pilótapiknik nem sikerült olyan jól, mint az előző éviek, mert

a külföldi gépek Németország felett olyan hatalmas viharba kerültek, hogy egy részük még onnan visszafordult, egy részük meg csak késve érkezett meg Magyarországra,

úgyhogy sokan a debreceni és hortobágyi kiránduláson nem is vettek részt. Debreceni szempontból mégis volt ennek a pikniknek egy kis érdekessége, amelyről kevesen

tudnak.

Egy régi hortobágyi juhász Hódmezővásárhely tanyavilágából jött el fiával szekéren.

Az öreg juhász szívét a délibábos pusztára vonzotta, meg aztán fiának is szeretne volna megmutatni, hogy milyen is az a Hortobágy, amikor a délibáb játszik az embekekkel. Debrecenben találkozunk Kuesmik Andrással és fiával Kuesmik Jánossal és az öregebbik Kuesmik

igen érdekes történetet mondott el a régi Hortobágyról.

Négy napi szekerezés Debrecenig

Kuesmik András és Kuesmik János külsője nagyon felkeltette érdeklődésünket, éppen ezért kerestük az alkalmat, hogy beszédbe elegyedjünk vele. Az ismerkedés nem is ment olyan nehezen, mert

Kuesmik András illedelmesen köszönt és megkérdezte tőlünk, hogy a nagy égi madarak mikor mennek a Hortobágyra.

Amikor megtudta, hogy a repülőgépek nem mennek ki a délibábos magyar pusztára, mert a sok esőtől a talaj annyira megnedvesedett, hogy nem tudnának leszállni. Kuesmik pöndörített egyet bajszán és a következőket mondta:

— Nem baj, ha a repülőgépeket nem is látjuk meg, de már nagyon kíváncsi vagyok a Hortobágyra és így is kimegyünk.

— Hovavaló kedves bátyám? tettük fel az első kérdést.

— En magam debreceni születésű vagyok.

Valamikor régen a Hortobágyon szolgáltam, mint csikós. Héj de szép idők voltak azok, de

már régen elkerültem a nagy pusztáról. A Hortobágyról Hódmezővásárhely tanyavilágába vezetett útam és

fiam már ott született, aki még sohasem látta a Hortobágyot.

— Az egyik újságból olvastuk, hogy sok repülőgép jön Magyarországra és elhatároztuk, hogy mi is eljövünk Debrecenbe és a Hortobágyra. Őszintén megvallva szerettem volna látni, hogy a nagy gépmadarak hogyan néznek ki a a legelésző tehenek, lovak és birkák között.

De sebj, ha a gépmadarak nem mennek a Hortobágyra mi mégis kimegyünk, mert

négy nappal ezelőtt indultunk útnak szekérrel, mert a fiamnak többször mondtam, hogy addig nem érdemes az embernek meghalni, amíg ezt a nagy magyar pusztát meg nem nézi.

En már 80 év körül járok és nem igen lesz alkalom többet, hogy a Hortobágyot megnézzem.

Sós Pista betyárvezér viselt dolgai a Hortobágyon

— Milyen volt az élet régen a Hortobágyon?

— A régi Hortobágyról, meg a pusztai életéről nagyon sokat lehetne beszélni. A pusztai életéről olyan sok szép emlék él lelkemben, hogy mindig elfog a vágy, ha erre a régi szép időre gondolok.

— Az én időmben királyi személyiségek és külföldi urak nem igen jártak a Hortobágyon. A vadat akkor még a pásztor emberek ejtették el.

Betyárok inkább akadtak a délibábos pusztán, mert mi

tagadás benne, ha a pásztor emberek és a csárdások nem adtak volna nekik buvóhelyet, hol hajtották volna fejüket pihenőre?

Voltak uraságok, akik évi járandóságot fizettek ezeknek a betyároknak.

Ezek a gazdák nyugodtan hajtották le fejüket, mert a betyároknak is megvolt a betyárbeesület és az ilyen nyáját nem hajtotta el.

Aki azonban nem fizetett, vagy a betyár buvóhelyét kiadta a zsandároknak, annak nem volt egy nyugodt pillanata sem, mert sohasem lehetett tudni, hogy a betyár mikor bosszulja meg magát.

— Kik voltak akkor a híres betyárok?

— Sós Pista 12 tagú bandája — hangzott a válasz. — Híres legények voltak azok abban az időben.

Hét vármegye csendőrijei üldözték, mégis nehezen tudták elfogni őket.

Fischban Náci egyszer eladott 1200 darab juhot. Az öreg azonban nem akart évi járandóságot fizetni a betyároknak. Sós Pista, a banda vezére nagyon dühös lett és

megüzente az öregnek, hogy vacsorára készítse elő a juhok árát, mert érte megy.

Fischban, aki Debrecenben lakott, nagyon megijedt, mert tudta, hogy Sós Pista senkivel sem szokott komédiázni, amit megmond, azt valóra is váltotta.

Naplementkor hat markos leányt puskával, ásóval és kapával felszerelve körülállította a házán és megmondta neki, hogy Sós Pistát ne engedjék be, mert a juhok árát el akarja rabolni.

A felfegyverzett örök egyszer csak arra lettek figyelmesek, hogy a kapu előtt egy négylovas hintó áll meg, amelyről egy jólöltözött úr lépett le, aki köszöntötte az örököt és mosolyogva kérdezte: — Itthon van Náci bácsi?

A fegyveres örök mit sem sejtve nyitottak ajtót és előzékenyen engedték be az előkelő urat, nem is gondoltak arra, hogy

a ruha mögött Sós Pista, a hírhedt betyárvezér húzódik meg. A betyár amint belépett a házba bemutatkozott Fischban Nácinak.

Az öreg ember majd leesett a székről esodálkozásában és már éppen segítségért akart kiáltani, amikor Sós Pista pisztolyt szegezett melléne és határozottan mondta:

— Ha kedves az életed, akkor egy szót se szólj, mert menten keresztül lölek és kiirtom egész családot.

— A szerencsétlen ember térdei citerázni kezdek a félelemtől és vakon teljesítette a parancsot.

A betyár először bort kért. Fischban egy poharat vett elő és megtöltötte, de Sós Pista rákiáltott:

— Magadnak is töltés, mert most veled akarok koccintani! Az ijedségtől fehéredő ember nem ellenkezett, elővett egy másik poharat, megtöltötte és koccintott a betyárral.

Borozgatás közben elbeszélgettek a gazdasági helyzetről, ami nem volt olyan nyomasztó

Három megköltözött juhász a kútban

Sós Pistának és bandájának Fischban Náci kirablása után nem vót fiztá a levegő sem Debrecenben sem a Hortobágyon.

A banda tagjai a szűrt levelettek és gubát húztak fel. A ruhacsere azt jelentette, hogy hosszabb útra indulnak, még-

Igen értékes tiszteletdíjak.

Részvételre vonatkozó felvilágosítás minden kerékpár szakkereskedőnél.

Nevezési zárlat 1939 július 10. Rendezi a Magyar Kerékpáros Szövetség kismotoros alosztálya.

mint a mai világban. Amikor kibeszélgették magukat, Sós az 1200 darab birka árát kövöztelte. Fischban először öltöztetett,

hogy a pénzt betette a takarékpénztárba, de Sós rögtön rákiáltott:

— Ne hazudj Náci, egy emberem a vásártól hazáig kísért és látta, hogy a pénzt magaddal hoztad.

Miután a tagadás hiábavalónak bizonyult Fischban előkereste a birkák árát és át akarta adni a betyárnak. Sós azonban nem fogadta el, hanem azt parancsolta, hogy tegye a jobb zsebébe. Fischban szó nélkül engedelmességet. A betyár, amikor érezte, hogy a pénz már a zsebében van, raparancsolt az öreg emberre, hogy

őreinek addig ne merjen szólni, amíg a hintóra fel nem száll, de követelte, hogy a kapuig kísérje ki.

Fischban a kellemetlen vendéget kikísérte a kapuig, ahol barátságosan kezetszorítottak. A hintó amikor a kanyarban eltűnt Fischban szomorúan mondta fegyveres őreinek:

— Mehetek már a fenébe, Sós Pista elvitte az összes pénzt. Az emberek nem is akartak hiúni gazdájuknak, csak akkor álmétkodtak el, amikor Fischban Náci elmondta, hogy a jól öltözött úr nem barátja, hanem a hortobágyi betyárvezér volt és beváltotta ígéretét, mert elvitte az 1200 birka árát.

pedig Szatmár megyébe.

Ott ugyanis guba volt a divatos a pásztor emberek körében és ha szürbe mentek volna a kakastollas zsandárok könnyebben felismerhették volna őket. Egész Szatmár megyében Tyukodi bárónak voltak a legszebb birkái, Sós Pista,

Bertolin

Különleges, amerikai, pennsylvániai
autó, traktor, gőzhenger olajok
Tiszántúli vezérképviselet:

Gombosi Zoltán

Piac-ucca 81. Telefon: 12-90.

V i g s z i n h á z

Ma utoljára!

Csupa izgalom!

A nagyszerű nyári ujdonság:

Tarzan győz

Sose látott kalandok sorozata.

Főszerepben: Herman Brix.

Hétfőn: Bolváry rendezésében

a legvidámabb Anny Ondra

vigjáték: ASSZONYFALÓ.

Két óra kacagás!

amikor a legelésző birkákat meglátta, rögtön gondolta, hogy itt is csinálhat jó vásárt.

A szép holdvilágos estén három juhász terelgette a jó mezőn a birkákat. Sós Pista kiadta a parancsot a támadásra és

a következő pillanatban a három juhászt megkötözve vitték a vezér elé.

Reggel a báró arra ébredt, hogy sem juhászait, sem birkáit nem találja. Átkutatták az egész legelőt. Az egyik kútnál megtalálták a kolompokat. Tovább kutattak és

Tóth Jankó lett a banda vezére

Sós Pista eltűnése után a banda vezetését Tóth Jankó vette át. Az sem volt ám hamvábahot gyerek. Szatmárból, amikor jöttek hazafelé az egyik legelőről hat tinót akartak elhajtani.

A esendőrök azonnal nyomukba szegődtek és az egész bandát elfogták

Nagykarolyba kísérték őket és az egyik emeletes épületben akarták kihallgatni a banda fejét.

Tóth Jankó azonban kiugrott az emeletről és elterült a földön. Mindenki azt hitte, hogy minden tagja összetört, de Tóth Jankó egyszer csak felugrott és futásnak eredt.

Igy futott a város határáig, ott összerogyott és az egyik pásztor-embernél talált menedéket. Itt három hétig nyomta az ágyat. Utána neki vágott a nagy útnak és kijött a Hortobágyra. Nagyon

a sekély víző kútban megtalálták a három összkötözött juhászt is, akik rémületükből magukhoz terve elmondták, hogy az éjszaka megtámadták őket, összekötözték, majd beledobták a kútba és a birkákat elhajtották.

A szatmári esendőrök azonnal nyomába szegődtek a betyároknak, de nem tudták elfogni csak Sós Pistát. Nem is láttuk azontúl a Hortobágyon, csak azt hallottuk róla, hogy hosszabb szabadságvesztésre ítélték.

legyengült a betyár, aki ismét megbetegedett és két hónapig volt közöttünk beteg.

Utána ismét bandát alakított és a Kunságba ment. Nem is láttuk többé, de még híret sem hallottuk. Voltak még a Hortobágyon más szegénylegények is, de egyikőjük sem lépett Sós Pista és Tóth Jankó nyomába. Olyan emberek voltak ok mint Róza Sándor

a szegény embert sohasem bántották, sőt ha lehetett még segítettek is rajta.

— Hely de szép idők voltak azok a Hortobágyon — sóhajtott fel Kuesmik András. — Vágyik is a szívem oda és most fiammal megnezzük. Kuesmik András a mult szép emlékeit köszönti. Ha közé csapott lovainak és a szekér megindult a Hortobágy felé.

Sz. Kovács Imre.

Az ideai zivataros időjárás tanulságai

Óriási jégkárokat szenvedtek a gazdák és sajnos még mindig nem vették kellő mértékben igénybe a biztosítási intézményt

A tavasz kezdetén foglalkoztunk a várható időjárással és rámutattunk arra, hogy a folyó évben még zivatarosabb nyárra lehet kilátásunk és a jégverési esetek is szaporodni fognak. Ezt jósolták az időjósok is, akik összehasonlították munkálatokat végeztek sok évtizedre visszamenőleg az időjárásról és most az egyszer meg kell állapítani, hogy ezeknek az időjósoknak teljes egészükben igazuk volt.

A magunk részéről igyekeztünk a gazdatársadalmat óvni a bajtól, így úgyszólván naponta közöltünk felhívásokat, hogy »terményeit biztosítja jégkárra«. Szolgálatot véltünk teljesíteni gazdaolvásóinknak és amint tudjuk, nagyon sokan ezt a figyelmeztetésünket meg is szívték, így különösen a kisebb gazdák sokkal nagyobb mértékben vették igénybe az idén a jégkár elleni biztosítási intézményt, mint az előző években tették.

Azok az óriási zivaterek, amelyek az ország minden részében előfordultak, mérhetetlen károkat okoztak a gazdáknak. Természetesen azok, akik óvatosak voltak, biztosítottak, azoknak a kára megértült, de még mindig sok millióra rug az a kár, amelyet a magyar társadalom elszenved azáltal, hogy nem törődik még a figyelmeztetéssel sem, tisztán a jó Istenre bízva, hogy terményeit épen betakaríthassa. Már pedig áll az a közmondás, hogy segits magadon, az Isten is megsegít. Ilyen segítség lett volna az idén nagyon sokaknak a jégkár-biztosítás, hogyha ezt az áldásos intézményt igénybe venni el nem mulasztják.

Még mindig sok olyan terménye van a gazdának, amely ki van téve a jégverés esélyeinek. Ilyen a szőlő, a dohány, a tengeri stb. biztosítása. A forrónyar magában

hordja a zivataros időjárásnak lehetőségét, ezért még mindig helyesen járnak el azok, akik az elfordulható jégkár ellen biztosítás útján védekeznek.

A jégkárbiztosítás fontosságát annyira szükségesnek tartja maga a kormányzat is, hogy gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter legutóbb kijelentette, hogy megfontolás tárgyává teszi azt is, hogy a jövőben előkészítse a jégkár elleni biztosításnak kötelező bevezetését.

Mindenesetre fontos volna egy ilyen intézkedés, amely azután végleg kizárná, hogy mérhetetlen nemzeti vagyonok pusztuljanak el az által, hogy a gazdatársadalom saját érdekeit sem tartja annyira szem előtt, hogy azt a kézenfekvő védekezést, amely a jégbiztosítás lehetőségében rejlik, a maga javára kellőleg kihasználja.

Megnyilt

vitéz Madarassy Tibor

ecetgyára

Piac u. 87.

Eladás: kicsinyben és nagyban.

— Magyar orvos sikere külföldön. Párisból jelentik: A Francia Írók és Ujságírók Szövetsége az elmúlt év legkiválóbb orvosi munkájának jutalmazására alapított Areme Michel díjat a magyar származású dr. Bródy Károly grasszei orvosnak ítélte oda, holioteraphiai gyógyászati eljárásaihoz kapcsolódó kutatásaiért.

A százéves bélyeg

Ha a következő évben még lesz idejük és kedvük az embereknek a bélyeggyűjtés megnyugtató és szép tudományával foglalkozni, akkor világraszóló ünnepléssel ülhetik meg a bélyeg születésének századik esztendejét: 1840 május 6-án adták ki az első bélyeget Angliában.

aki végignéz egy rendszers bélyeggyűjteményt, az a világ minden tudományába betekintést nyerhet. A bélyeg a föld arcának, a világ történelmének visszatükröződése s mivel nagyon gyakran országokat utazik keresztül: nagyon sokat tud mesélni. Es nem palástol semmit, könyörtelenül megmondja az igazságot.

Ha valaha minden történelmi dokumentum elcsúszna és csak egyetlen albán bélyeg maradna fenn, akkor is megtudhatnánk Albánia sorsát, mert az utolsó albán bélyegen az olasz állam jele, a kávé és bárd átütött képe látható.

Vagy nézzük végig például Paraguy és Uruguay bélyegét.

Amikor ez a két állam szokásos harcban állt egymással, akkor homlokegyenest ellenkező bélyegeket adott ki a két állam postája. Ha az egyik a piros bélyeg mellett döntött, akkor a másik csak azért is kék színt választott, ha az egyik politikai arcot tüntetett fel a bélyegen, akkor a másik színes állatképet közölt.

Amikor azután megszüntek a határollongások, akkor a bélyeggyűjtés is helyreállt a béke.

A nemzeti jellemvonások is tükröződnek bélyegen és a korok hangadata épen úgy. »Rányomja bélyegét a bélyegre«, mint az egyes történelmi mozzanatok.

A fiatal Amerika a harcok történelmi képekért lelkesedett: egymásután jelentek meg a felfedezést és az Észak-Dél harcat feltüntető bélyegek. Azután jött Edison, következett a technika szédítő haladása és az amerikai bélyegeken megjelennek a gyárképek és a repülőgépek.

Bélyegmáglya

Az emlékezetes osztrák forradalom előtt adtak ki Ausztriában egy sorozat Dollfuss-bélyeget. Abban az időben egy-két darabot beszerettek belőle a gyűjtők, hogy ne legyen folytonossági hiány a gyűjteményben.

Ma már azonban hatalmas értéket képviselnek ezek az apró négy-szögletes papírok.

A bélyeg értéke ugyanis attól függ, hogy mennyi van belőle a világon. Mennél kevesebben, annál drágább. Eből a Dollfuss-bélyegből meglehetősen kevés maradt, mert

az Anschluss után Hitler úgy a postánál, mint a magánosoknál található példányokat összegyűjtötte és bélyegmáglyát rakva belőlük valamennyit elégettette.

Nemsokára az Anschluss előtt adta ki az osztrák posta azt az ismert rajzú bélyeget, amelynek

szélén a hónapok jeleinek képe foglal helyet, közepén pedig egy rózsacsokor díszlik. A rózsacsokornak egyik bimbója éppen március hónapjának jele mellett van és ez a rózsabimbó oldalról nézve Hitler arcot ábrázol...

A véletlen különös játéka ez a híres bélyeg.

Erkölcsvita egy bélyeg körül

Igen érdekes az a spanyol bélyeg is, amely Goyának egyik festménye, a Meztelen Maya-t ábrázolja s 1930 nyarán jelent meg. Még ma is emlé-

kezetes az a harc, ami kiltört az aktot ábrázoló bélyeg körül.

A spanyol társadalom egy része az illik megbotránkoszni elv alapján emelte fel szavát az erkölcsvita ellen, a másik része pedig azzal az indoklással követelte a bélyeg bevonását, hogy hasonló témákat hagyjanak meg a képtárak részére.

A vita európai visszhangot vert fel s talán ma sem lenne vége, ha közbe nem jön a spanyol polgárháború. A háború pedig nem kedvez a művészeti vitáknak.

A magyar arat

A bélyeg »őskorában« sokáig meglehetősen egyhangú volt a bélyegek rajza. Eleinte az uralkodók arcképei szerepeltek, vagy egy-egy szimbolikus jelenet adta meg a bélyeg rajzát. A francia bélyeg például a század elején egy nőalakot, amint a derekán lévő köpenyből a termő rögökre szórja a vetőmagot. Ugyanez a

a magyar bélyeg — bizonyára sokan emlékeznek még rá — az aratást mutatta be.

Sokáig használták a két állam ezt a bélyeget. Ott vetettek, itt pedig arattak a leveleken.

Eppen a trianoni béke után szüntették meg ezeket a bélyegeket.

Érdekes hát ennek a kis papírszeleteknek a története. Különösen érdekes akkor, ha tudjuk, hogy jelentősége milyen óriási, hiszen

a bélyeg használata előtt szinte elképzelhetetlen nehézség és lassú volt a postaforgalom.

Nemsokára érdekes hát, hanem érdemes is a bélyeg történetével foglalkozni.

GYÁSZROVAT

Id. Földényi Pál ny. MÁV segédtsízi 85 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából evangélikus szertartással. Lakás: Langossi u. 25.

Pusztai temetkezési intézet.

Jakab István 3 hetes korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemető IV. terméből református szertartással. Lakás: Csapó u. 4.

Pusztai temetkezési intézet.

Balogh Csaba László 2 hónapos korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 5 órakor lesz a Köztemető IV. terméből református szertartással. Lakás: Dembinszki u. 22.

Pusztai temetkezési intézet.

— Felhívás. Felkérem a Füzser-kiskereskedők Egyesülete tagjait hogy Vadászi Sándor elnök urunk tragikus hirtelenséggel elhunyt felesége temetésén ma délután 6 órakor teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Varjas Lajos elnök.

Ezúton értesitem ismerőseinket és az érdeklődőket, hogy boldogult feleségem,

Blitzer Ignácné

síremlékét folyó hó 2-án, vasárnap reggel 9 órakor avatjuk fel.

a lá

Már helyek közé... Tiencsin... egy évsz... össze... ahová az e... kormány... lyezte át, a... központi... Ezek a láza... befejezték... megkezdés... érthető, hog... állandóan... A város... 80 eszten... kan a ne... Egy előzőr... tezéséről a... ping táborn... a lázadó... Héi esztend... 1860-ban... tok e... majd 1870-... ne... tört ki Tien... mit sem leh... helységről, ... 1900-ben a... volt a lázad... Egy év múl... Wallyersee... Most újabb... következett... 1931-es nag... csán a mil... gyeleme ism... Vegül azután... 1937-ben a... szálták és a... Önkéntelenü... hogy a hódító... vők miért épp... létek ki műkö... A válasz egy... hadász... Tiencsin a Paik... tolyók összetal... az egész H... A város a Peic... kilométernyire... aki Tiencsint... és a Honm v... mat... annak a csator... Pajho és Hunh... lyóval összeköti... ez a víz-út fe... Ezek voltak főo... pán tábornokok... talmukba kerite... pán csapatok és... leték európai... zott a viszony... gosnak mondható... Másrésztől... a kínaiak font... rális és vallási... nak fenn az er... tek le... Tiencsinben szá... éi, akik mikor ü... tek, a fehér miss... tak menedéket. Il... zótt érthető, hog... a japán hatóság... nyes területek ve... zet elm... Mindezen kívül 'fil... még azt a körülm... Tiencsin a khaté... állásának a... A városban és a ké... sebb, mint

osi fé

ag érdeklődés... a Távolkeleten... áros... zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

zendülések és... észke volt, de... dekken a kínai... bornokokat be...

TIENC SIN, a lázadások és összeesküvések ősi fészke

Már hetek óta a világ érdeklődésének középpontjában a Távolkeleten fekvő Tiencsin kínai város áll.

Tiencsin

egy évszázad óta a zendülések és összeesküvések fészke volt.

Ahová az elmúlt évtizedekben a kínai kormány azokat a tábornokokat helyezte át, akikről gyanították, hogy a központi kormány ellen dolgoznak. Ezek a lázadó tábornokok itt azután befejezték azt a munkát, amelynek megkezdéséért ide kerültek és így érthető, hogy Tiencsinben miért voltak állandóan katonai összeesküvések.

A város neve körülbelül

80 esztendeje állandóan fel-felbukkan a nemzetközi eseményekben.

Igy először 1853-ban vett tudomást létezéséről a világ, amikor Tiencsint Teiping tábornok vezetése mellett a lázadó csapatok körülkerítették. Hét esztendővel később,

1860-ban az angol-francia csapatok elfoglalták a várost, majd 1870-ben

naggyarányú lázadás

tört ki Tiencsinben. Évtizedekig semmit sem lehetett hallani erről a kínai helységről, míg azután

1900-ban a boxtámadás alkalmából a lázadók birtokukba vették.

Egy év múlva a város falait

Waldersee tábornok parancsára szétrombolták.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

Most újabb három évtizedes csend következett be, hogy azután az

1931-es naggyarányú lázadás kapcsán a világ közvéleményének figyelmébe került Tiencsin felé fordult.

2200 kínai iskola működik és ugyancsak itt a hírneves »Nankai« nevű kínai egyetem is, amely az utóbbi két évtizedben a legkiválóbb nacionalista vezetőket adta a kínai nemzetnek.

Ezek a vezetők kipróbált hűvei Csank-Kai-Sek tábornoknak, akivel a japánokkal szembeni ellenállást fejt ki. Említésre méltó mindezeket kívül, hogy

Tiencsinben van a kínai sajtó központja,

amely rendkívüli befolyást gyakorol a kínai népre. Itt jelenik meg egyébként a »Ta-Kung-Pao« című kínai újság.

Ez a világ legrégebbi lapja, miután 900 évvel ezelőtt alapították.

Hogy Japán hadászati szempontból Tiencsin milyen nagy jelentőséggel bír, az abból is kiténik, hogy

Kenji Dohihera, a japán kémiroda főnöke, főhadiszállását a háború megkezdésekor itt rendezte be.

Kenji Dohihera időközben meghalt, a japán kémközpont azonban továbbra is ebben a városban maradt. Célja ma elsősorban az, hogy Nagy-Britannia tekintélyét aláássa, hogy ezáltal a kínai tömegek bizalma az angol segítség lehetőségében meginogjék.

Lengyel zárlat a volt cseh közvagonra

Varsó, június 30. Hivatalosan közlik: Tekintve a volt Csehszlovákia Lengyelország területén lévő tulajdonának eddig meg nem határozott jogi helyzetét, tekintve továbbá a tulajdon igazgatásának és megőrzésének a szükségességét, másrészt tekintettel Lengyelországnak a volt Csehszlovákiával szemben fennálló fontos pénzügyi követeléseire, a lengyel hatóságok a volt csehszlovák köztársaság lengyel területen lévő ingó és ingatlan javainak igazgatására intézkedést nevezett ki.

Debreceni lányok Kassán

A Keresztény Leányegyesületek Szövetségének budapesti központi vezetősége Kassán országos konferenciát rendezett, amelyre a debreceni református Leányköröket is meghívta. A Mester-utcai egyházzsely Leányköre jelentkezett részvételre. A június 11-én rendezett műsoros uzsonna e célra szánt tiszta jövedelméből több-kevesebb segélyt kaptak a Leánykör leg-buzgóbb régi tagjai és lelkes vezetőjük, ifj. Kovács Jánosnéval elő-kön útra kelt a kilenc leány Kassa felé, névszerint Lovass Kata, Telky Kovács Ilona, Bordás Marika, Törő Margit, Kiss Erzsébet, Szabó Krisztina, Jámbor Juliska, Molnár Ilonka, Balázs Piroška. Hazaküldött képeslapjaikon boldoga tudatták szerencsés megérkezésüket. A lelkiekben való gazdagodás után a konferencia végeztével társaskirándulásra fogja őket vinni a rendezőség a visszakapott Felvidék szebbnél-szebb tájaira.

**METEOR MOZI
MŰSORA**

Vasárnap:

3-5-7-9 órák:

BULU, A FEHÉR TIGRIS

Híradó. - Rajzfilm.

Okosan

vásároljon!

Vigyázzon

a minőségre!

Válogasson

nagy raktárból!

Teljes választékot nyújtunk a legjobb minőségű férfi ruhákban. Lenvászon öltönyök saját készítés, házilag P 21-80

Nem tömegmunka!

Fehér és krémszínű poróz öltönyök. Tropical öltönyök minden létező színben, a legszebb csíkos és kockás mintákban.

Női imprimé ruhák, strand pongyolák különleges anyagokból

Selyemfényű vászon kosztümök

Lenvászon női kosztümök P 21-80

Jó minőség, nagy választék, olcsó szabott árak

Magyar Ruháipar

Debrecen

Bika szálló épület

Hirek

A Tiszántuli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 21-52. Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÜGYVELETES GYÓGYSZERTÁRAK:

»Kigyó», Piac u. 31. Telefon: 30—95. »Magyar korona», Kálvin tér 15. Telefon: 16—06. »Csillag», Arpad tér 1. Telefon: 29—32. »Sasa», Hatvan u. 70. Telefon: 11—39. »Szt. Háromság», Homokkerti, Szabó Kálmán u. 14. Telefon: 17—09.

Vasárnapi Istentiszteleti rend

A református templomokban:

Nagytemplom d. e. 10 óra dr. Farkas Pál, d. u. 5 óra dr. Farkas Pál, d. e. 11 óra dr. Soós Béla, d. u. 5 óra dr. Szepes László, d. u. 5 óra dr. Bartha Tibor. — Kossuth ucai templomban d. e. 10 óra dr. Bartha Tibor, d. u. 5 óra dr. Sántorás Sándor. — Károly G. teri templom d. e. 9 óra Siposs Imre, d. u. 4 óra Szabó Gábor. — Iskolai templom d. e. 10 óra Molnár Ferenc, d. u. 3 óra Birinyi János. — Arpad téri templom d. e. 10 óra dr. Hegyaljai Kiss Géza, d. u. 3 óra Márki Kálmán. — Homokkerti templom d. e. 10 óra Kovács József, d. u. 6 óra Szilágyi László. — Nyilastéri templom d. e. 10 óra Mezey Béla, d. u. fél 6 óra Mezey Béla. — Csapokerti templom d. e. 10 óra Farkas Dezso, d. u. 3 óra Kiss Lajos. — Kerekes telepi templom d. e. 10 óra László L. Elek, d. u. 5 óra László L. Elek. Nyulási állami iskola d. e. 10 óra Jánosy Imre. Tegláskerti állami iskola d. e. 10 óra Birinyi János. — Teglavetői gyülekezeti ház d. u. 3 óra Kovács Arpad. — Wolaffka telepi olvasókör d. u. 3 óra Szilágyi László. — **Tungai istentisztelet:** Hés d. e. 10 óra Kurucz József. — Ondód I. Kádár d. e. 10 óra Rápolyi Árpád. — Hármashegy d. e. 10 óra vitéz Szabó Endre. — Lukabáza d. u. 2 óra vitéz Szabó Endre. — Palag d. e. 9 óra Erdei Mihály.

A Szent Anna ucai róm. kath. plébániatemplomban és kápolnában:

Rendes misered. Miszedetek reggel 6, 7, 8, 9 órákor. Fél 10 órákor nagymise, melyet tart és szentbeszédet mond Lang Pál pápai kamarás. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órákor. A kertségekben és kápolnában a múlt vasárnapi misered az irányadó.

Az evangélikus templomban:

Vasárnap délelőtt 10 órákor gyülekezeti-istentisztelet. Prédikál ifj. Koron Emil.

A görög kath. templomban:

Reggel fél 8 órákor reggeli istentisztelet, d. e. 8 órákor deák és katonamise együtt, d. e. 10 órákor nagy szentmise, a szent beszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, d. e. háromnegyed 12 órákor esendes szentmise, d. u. fél 4 órákor rózsafüzér újratossag, d. u. 4 órákor vacsernye és szentségimádás.

A baptista imaházban:

A Szappanos ucai imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10 óráig imádkoztat, fél 10-től fél 11 óráig prédikáció.

Kerületi tűzoltótanfolyam

A tűzoltóparancsnokság már a harmadik kerületi tűzoltótanfolyamot tartja ebben az évben a fényével a vidék tűzrendészetének fejlesztéséhez nagy mértékben hozzájárult, de

megegyezik a községek légoltalmi szervezetségét is, mert a kerületi tűzoltótanfolyamot végzett hallgatók teljes légoltalmi képzettséget is kapnak.

A június hó 25-én kezdődött tanfolyamra a parancsnokság 36 hallgatót vett fel, akiknek a névsora a következő: Asztalan József József hiv. tűzoltó Debrecen, Balint István községi írodászt Pászab, Csóka Béla tanító Rakamaz, Daróczi Pál kalapos mester Hajdúböszörmény, Déval László tanító Kondoros, Fusch Pál műszaki tisztviselő Jászapáti, Gyandó József tanító Heves, Haizer Ferenc községi adóellenőr Tiszasszöllös, Herceg István tanító Polgár-Görbbeházatelep, Janosovszky Gyula városi díjnok Sátoraljaújhegy, Kaposvári József tanító Kaszaper, Katonka Géza segédjegyző Sarkadkeresztúr, Kiss György községi írnok Bedő, Kiss

ció, 11-től 12 óráig vasárnapi iskola, d. u. 6-tól 8 óráig prédikáció és urvacsoportosítás. — Szerdán este fél 8-tól fél 9 óráig bibliaóra. — Péntek este fél 8-tól fél 9 óráig imaóra.

— Az Országos Orvosszövetség debreceni választmányának legutóbbi választmányi ülés határozata értelmében a házi orvosi fizeteldíjat félévénként előre fizetendő.

— Új patriarhát választott Románia, Bukarestből jelentik: Pénteken hagyományos külsőségek között választották meg az új román patriarhát, Nikodám moldvai metropolita személyében. Az új patriarcha 78 éves már.

— BALATONALMADIBAN az ORTE üdülőházban elsőrendű penzió kapható elő- és utószézonban 4—5 pengőig, főszezonban 4.80—6 pengőig.

— A Böszörményi úti Polgári Olvasókör és a Petőfi Dalkör ma, vasárnap majálást tart a Nagyerdőn, a Frontharcosok és Kossuth Dalkör megszokott kiránduló helyén. Bográcsban készült pörköltöt gondoskodik a rendezőség. Kedves tagtársainkat családjaikkal és az érdeklődőket szeretettel meghívjuk. Italokról az olvasókör vendégöse, Nagy Endre gondoskodik.

— Doktorra-avatás. A tegnapi avatási hírből sajtóhülyéből kimaradt Kutli Zsigmond László neve, akit cum laude avattak a jogtudományok doktorává.

BALATONFÖLDVÁR, Zamárdi,

Siófok, Balatonújhegy heti pensiódíj 22 pengő, főszezonban 28 pengő.

Kitünő referenciák. Iroda: Budapest VI. Teréz körút 18 III. 1. —

Prospektus.

x Fájós lábakra is divatjeleppel rendeljen bizalommal Haduagyuál, Piac u. 44.

— Ertesítés. A Békessy Béla Vivó Klub értesíti tagjait, hogy tekintettel a klub helyiségek tervbevétt átalakítására, vivóruhákat és felszereléseiket a t. tagok folyó évi június hó 8-nappalig elszállíttatni sziveskedjenek. Az ott hagyott tárgyakért a klub vezetősége felelősséget nem vállalhat. A ruhák és felszerelési cikkek minden hétköznapon 12—13 óra között és ezenkívül hétfőn, szerdán és pénteken 15—18 óra között átvethetők.

János cipészsegéd Szentés, Kiss János hiv. tűzoltó Debrecen, Konez Péter községi írodászt Jászfényszaru, Lakatos Benjámín tanító Püspökladány, Lukács Fülöp községi díjnok Szentlőrinc, vitéz Majtényi György tanító Tyukod, Marsalkó Endre tanító Balassa, Meleg Tibor Zoltán tanító Beregsurány, Nemes György községi írodászt Tiszabercel, Papp Zoltán kántortanító Almásd, Sári Béla János főszoilgábirot, írnok Mezőkövesdháza, Seress Gyula tanító Szentistván, Szabolcsi Géza szabómester Szelesellő, Szeles József tanító Ape, Szlovik Gusztáv bányatisztviselő Salgótarján, Szukenca József íg. tanító Ceka, Tóth Lajos mézárós és hentes Fehérgyarmat, Tokaji István tanító Józsa, Varga József tanító Bály, Vasvári Imre ársségéd Szentés, Villányi Béla tanító Mad, Vincze Gábor községi jegyző Jászládány, Weiner Mihály cipészmeister Nyírlövő.

A tanfolyam záróvizsgálja július hó 15-én lesz. A Debrecenben végzett törvényhatósági és kerületi tűzoltótanfolyamhallgatók száma a mostani tanfolyam végével 830-ra emelkedett.

— Utólagos beiratások a Debreceni Kereskedő Társulat iskoláiba. Tekintettel arra, hogy egyes intézetek a bizonyítványokat később engedélyezték ki, a Debreceni Kereskedő Társulat által fenntartott Fiu Felső és Női Felső Kereskedelmi Iskolába, valamint az Egyesült Kereskedelmi Szaktanfolyamba (középiskolákban orreitsgizettek számára) még július 1-én szombaton és július 3-án hétfőn délelőtt 9—12 óráig lehet beiratkozni.

EXPRESS vegyi DAUERT készíttessen RAMMINGER-nél, Szent Anna uca 10—12.

— Országos segédmotoros kerékpár esilagtúra Budapesten, 1939 július 25-én. Értekes fizeteldíjak. — Részveletrre vonatkozó felvilágosítás minden kerékpár szakkereskedőnél. Nevezési zártat 1939. július 10. Rendezi a Magyar Kerékpáros Szövetség Kismotoros alosztálya.

x Szandálok kék, piros, drap színben 3.50, 5.50, 6.50 P Gáll-nál, Kálvin tér 3.

— Racine 300 éves születési évfordulója, Párisból jelentik. Lebun köztársasági elnök és a diplomáciai testület jelenlétében pénteken ünnepeleék meg Racinek születésének 300. évfordulóját.

— A Déri múzeum ma, vasárnap 9—11-ig nyitva. Belépődíj nincs. A Baltazár Dezso u. 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével betekinthető. Belépődíj 10 fillér. A Közművelődési Könyvtár egész nap zárva.

— Versenytergatalási hírdetmény! Közöljük építőiparosainkkal, hogy f. évi július hó 3-án, 6-án, 10-én, 11-én és 12-én, augusztus hó 10-én a vízvezeték-szerelő iparosokat érdeklő versenytergatalási hírdetmény határideje jár le. A kirás az Ipartestület hivatalában, a hírdető táblán, megtekinthető. Ipartestület.

— Német tudósítövállalat képviselője a Hortobágyon. Az egyik legnagyobb berlini újságtudósítövállalat, a Reichschach-vállalat magyarországi képviselője, Freiherr Hanns Claus von Mühlen tavaly Debrecenben és a Hortobágyon járt és különösen a Hortobágytól volt elragadtatva. Freiherr von Mühlen most a Kárpátaljárta utazott, közben azonban a Hortobágyon megállott egy napra és megígérte, hogy a Kárpátaljáról visszajövet ismét eltölt két-három napot a nagy magyar pusztán.

Ötvenezredik évébe lép a debreceni Kollégium?

A Debreceni Ujság-Hajdúföld című lapotársunk 1939. július elsején, szombaton megfelelő számában a Tisza István Tudományegyetemen történt doktrráváotással kapcsolatban egy csodabogarat olvastunk, amelyet sehogy sem tudtunk megérteni. A csodabogárnak nevezett mondatot teljes egészében leközöljük, hátha akadna Debrecenben valaki, ki a rejtélyt meg tudná oldani:

»Ez-é a fennállásának 500-ik évszázadába lépő kollégium, 25 év óta jolglója a Tisza István Tudományegyetem s ha végig tekintünk egyetemünk diszciplínáinak jafába arany beütökkel vésett nevekén, mely megilletődéssel kell megállanunk, hiszen onnan a magyar kultúrtörténet egyik fényes korszaka tekint le ránk.»

Matematikai számítás szerint lapotársunk úgy gondolja, hogy a debreceni Kollégium ötvenezredik évfolyamába lép. 500-ik évszázad szerintiink testvétek között is ötvenezredik évfolyamot jelent. Kérdezzük mi: — Hol voltak ötvenezet évvel ezelőtt a magyarok? Hol volt ötvenezet évvel ezelőtt Debrecen és a debreceni református Kollégium. Ezzel az egyellen mondatot lapotársunk elárulta, hogy nincsen tisztában a világtörténelemmel, a magyar történelemmel, a református egyház történelmével, de mindezek mellett azt is elárulta, hogy nincsen tisztában a számtani műveléssel sem. Kérjük lapotársunkat, hogy ilgen csodabogarakkal ne nezeesse jélté a közvéleményt és igérjük, hogy telefonhívásra is készek vagyunk történelmi és számtani adatokkal kiegészíteni.

— Az Állami gépjárművezetőképző (sofőr) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII. József-körút 6.) 1939. július 24-én este fél 7 órákor nyitlik meg. Beírás és a felvételhez szükséges felrakok kiadása naponta délelőtt 10—12 óra között az igazgatósági irodában. Igazgatóság.

x Az új Del-Ka üzlet hézagmentes burkolatát Lukács Vilmos és Testvére burkoló vállalata készítette.

— Kassán tartják meg az 5. nemzeti képzőművészeti kiállítást. A kultuszminiszter intézkedése alapján az 5. nemzeti képzőművészeti kiállítást október havában Kassán tartják meg. A kiállításon résztvehet bármely magyar képzőművész, akinek művét a bírálóbizottság elfogadja.

x Paradicsomot varázsolhat kertjéből yörös salakunk vagy sárga kertkavicsunk segítségével. Lukács műkögyár, Károly F. J. út 3. Telefon: 23-08.

— A Pestí Tözsde új számában Szendy Károly polgármester, Greic jnoszláv kereskedelmi altassé, dr. Tóth László és mások nyilatkoztak. Érdekes személyi változások hírel közli a lap, mely beszámol az érték- és gabonafőzsdei eseményekről, a legújabb tranzakciókról stb.

— 160 kilométeres sebességű vihar Tuniszbán, Párisból jelentik: Tunisz városa felett felóra hosszútartó homokvihar vonult át, oránként 160 kilométeres sebességgel. A rohanó számmuszél néhány pere leforgása alatt sűrű homokfelhőbe burkolta az egész várost. Az utcai közlekedés teljesen fennakadt s Tunisza teljesen sötétség borult. A homokorkán gyorsan elvonult, utána a Földközi tenger felől viharfelhők tornyosultak fel s csakhamar felhőszakadásszerű eső sepepte végig a vastag homokréteggel elborított utcákat.

SPORT

Kiverte a Fradi a Spártát a KK-ból

Prága, július 1. A Ferencváros 35 ezer főnyi közönség előtt 2:0 (0:0) arányban győzött a Spárta ellen. A Fradi megérdemelt győzelmével tovább jutott a KK-ban. Góllövők Sárosi dr és Kiszeli.

Olaszország-Magyarország 45:32

Torino, július 1. Olaszország—Magyarország atlétikai mérkőzésének első napján Olaszország vezet 45:32 arányban. A magyarok közül csak Várszegi gerelyvetésben és Csaplár az 5000 méteres síkfutásban tudott győzni.

Országos segédmotorkerékpáros csillagtúra Budapestre

A Magyar Kerékpáros Szövetség Kismotoros alosztálya 1939. július 23-án országos csillagtúrát rendez Budapestre, amelyen résztvehet bárki olyan segédmotoros kerékpárral, amely a forgalmi szabályok értelmében rendszám nélkül közlekedhet és azt a célba való futásnál rendőrségi igazolással igazolja. A versenyre nevezni egy pengő befizetése ellenében 1939. július 10-ig a Magyar Kerékpáros Szövetség kismotoros alosztályánál Budapest, Szabó József út 3. sz. lehet. A szövetség a jelentkezők részére részletes felvilágosítást ad. A csillagtúrát nyolc útvonalon bonyolítják le. Debrecen a VI. útvonal érinti. Az egyik csoport Körömszöről, a másik csoport Vereckéről indul és Debrecenen keresztül fut be a Budapesttől 40 kilométerre lévő célba Kispesztél.

A debreceni tornászok Kisvárdán és Diósgyőrben

A Magyar Országos Torna Szövetség keleti kerülete a napokban ünnepélyes keretek között tartotta meg 1939. évi rendező közgyűlését Kisvárdán, az ottani gimnáziumban. Ez alkalommal úgy a közgyűlésen, mint az azt követő dísz-tornán ünnepelte Komoróczy Péter testnevelési tanár 25 éves kisvárdai tanári jubileumát. A közgyűlés alapszabályszerű tárgysorozattal rendszerben folyt le s újra a régi bevált tisztikart választották meg. Elnök vitéz dr Besenyey Lajos tanker, kir. főigazgató, alelnök Fux Antal keresk. isk. igazgató és dr Kardhordó Sándor egyetemi fogalmazó, főtitkár dr Kiss Gábor városi t. fogalmazó, jegyző Batiz Lajos városi tisztviselő, művezető Schmidl Gyula testnev. tanár. A közgyűlést követő díszornán kiváló szereplésükkel igen nagy sikert aráltak Tóth Lajos, Megyoróssy Győző, Both György, Szabó Miklós, Vermes László, Klencs János, Hajdu Gyula, Balla Béla, Nagy Margit, Kapusi Julia és Kiss Mária. A hozzáértő közönség lelkesen ünnepelte a jubiléumot.

A Diósgyőri MÁVAG Sport Egyesület június 25-én tartotta meg győnyörű fekvésű és a korszerű technika minden vívmányával ellátott sportterének felavatását. A több mint fél millió pengő építési költséget igénylő sportter és felátó felülmúl minden eddigi hasonló építményt. A felátó épülete 3 emeletes, belül tornacsarnok, a különböző öltözők, szertárak, fürdők, rak-tárak, irodák és vendégszobák vannak elhelyezve. Maga a felátó közel 2500 néző befogadására alkalmas. E nagyszerű alkotás felavatásának egyik kiemelkedő száma volt a debreceni tornászok bemutatkozó gyakorlatai, Tóth Lajos, Megyoróssy Győző, Bot György, Vermes László, Hajdu Gyula, Klencs János, Szabó Miklós, Balla Tibor Schmidt Gyula művezető irányításával tudásuk legjavát nyújtották s szereplésük igazi közönség sikert eredményezett. A rendező egyesület minden szereplőnek jubileáris emlékérmét adományozta.

Iparigazolványhoz kötik a bérceplést

Budapest, július 1. A Budapesti Közlöny holnapi számában a bérceplő ipar gyakorlásáról szóló rendelet fog megjelenni. A rendelettel kapcsolatban illetékes helyről az alábbi tájékoztatást adták ki:

A 32.859-1939. sz. rendelet szerint a bérceplő ipar gyakorlására csak az kaphat iparigazolványt, aki az ipar gyakorlásához megkívánt általános kellékeken felül vagy lokomobil és cséplőgép kezelői tanfolyam, vagy cséplő és vetőmagtisztító gépkezelői tanfolyam, vagy a földművelésügyi miniszter engedélyével rendezett mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam valamelyikének sikeres elvégzését és községi előjáró bizonyítvánnyal azt a körülményt igazolja, hogy legalább 3 hónapon át cséplési gyakorlatot folytatott. Akinek köväs, szerszámkovács, vagy lakatos, mulakatos, épület felvasaló és géplakatos ipar önálló gyakorlásához szükséges képesítése van, az előző bekezdésben felsorolt tanfolyamok valamelyikének sikeres elvégzésén felül csak egy havi cséplési gyakorlatot tartozik köz-

ségi előjárósi bizonyítvánnyal igazolni.

Ezek a rendelkezések a cséplőgépek kezelésére irányadó szabályokat nem érintik. Azok, akik a bérceplő ipar gyakorlására a rendelet hatálybalépése előtt nyertek iparigazolványt, iparukat továbbra is gyakorolhatják.

Ezek a rendelkezések önként értődően csak iparszerű cséplés, vagy bérceplés gyakorlására vonatkoznak, mivel annak a mezőgazdasági termelőnek a tevékenységét, aki kizáróan, vagy túlnyomórészt saját terményeit csépli ki, az ipar közigazgatási jogelvek szerint nem lehet ipartüzésnek tekinteni.

MEGJELENTEK
A MÁV KINEVEZÉSEK
Budapesti Értesítő: A m. kir. Államvasutak hivatalos lapjának július 1-i száma közli az államvasúti tisztviselők kinevezését, illetve előléptetését. A hivatalos lap szerint mintegy 900 tisztviselő lépett elő július 1-től kezdve.

Ne mulassza el megízlelni a híres Szekszárdi fajborokat

Araink:
asztali borok 1 l. 70 f-tól
gyógyborok 1 l. 90 f-tól nagy választékban
csemegeborok 1 l. 150 f-tól

Szekszárdi állami ellenőrzés alatt álló pincészövetkezet kiméréséből
ARANY JÁNOS ES FERENC JÓZSEF-UT SAROK
Telefon: 19-77. TELEFONRENDELÉST HÁZHOZ SZÁLLITUNK

Kunder Helsinkiben

Helsinki, július 1. Kunder Antal kereskedelmi miniszter szombaton látogatást tett az *Arabia porcellángyárban*, majd az Alhenum művészeti gyűjteményi tekintette meg. Utána Cajander miniszterelnök fogadta a gyengélkedő Collio köztársasági elnök képviselőjében Kunder minisztert, a köztársasági elnök palotájában, majd pedig villásreggeli után a miniszter a *Nemzeti Múzeumban* tett látogatást, majd résztvett a házban a finn-magyar kulturális egyezmény értelmében kiküldött finn-magyar vegyesbizottság ülésén. Az ülés teljes összhangban történt le és a bizottság jelenlévő tagjai megállapodtak abban, hogy a részletek megbeszélése végett még egy ízben összejöjnek. Utána a miniszter Seura-saariba ment és ott megtekintette a szabadléri múzeumot. Este a néprökségi egyesület rendez vacsorát,

WANDERER

új típusu személygépkocsik megérkeztek.
Lényeges árleszállítás! Díjtalan próbaút!

Megtekinthetők:

AUTOSALON Piac u. 81

Villamos elé vetette magát egy fiatalkorú lány

Tegnap este 11 óra körül majdnem végzetes szerencsétlenség történt a Járásbírósaq épülete előtt. Egy fiatalkorú lány öngyilkossági szándékból az éppen arra haladó 3-as számú villamos elé vetette magát. A kocsit vezetője azonban idejekorán észrevette, hogy mire készül a lány s így a villamos gyors lefékezésével meg tudta akadályozni a komolyabb szerencsétlenséget. A kocsit lefékezése után a lányt felemelték a földről s igyekeztek lebeszélni öngyilkossági szándékáról. A fiatalkorú lány meg is ígerte, hogy többet nem kísérel meg öngyilkosságot, mire hazakísérték.

Gázalarchélyegek forgalomba hozatala Debrecen város területén

A m. kir. belügyminiszter úr 52.076-1939. V. a. számú rendeletével engedélyezte Debrecenben a 2 fillér értékű gázalarchélyegek forgalomba hozatalát, azon célból, hogy a befolyó pénzen a szegények részére gázalarchélye szereztesse be, azok a szegények között szétosztassanak. Debrecen városában a Légóltalmi Liga Csoportjához már megérkeztek a gázalarchélyegek s azok szétosztása az üzletekben meg is kezdődött. A 2 filleres hélyegek szétosztására Debrecen városának jótékonyaságairól ismert úriúri vállalkoztak s pár nap alatt igen szép eredményt értek el. 400.000-nél több hélye-

get sikerült elhelyezniük. A 2 filleres hélyegekbe befolyó pénzösszeg a debreceni szegények részére kiosztandó gázalarchélye vásárlására fordítatik. A L. L. debreceni csoport elnöksége felkéri az üzlettulajdonosokat, vezetőket, fogadják szívesen az önzetlenül fáradozó, munkálkodó úriúrokat, jegyezzenek minél több hélyeget. Egyben felkéri az elnökség Debrecen város vasárló közönségét, hogy a felajánuló üzlettulajdonosoktól a csekély értékű hélyeget fogadják el és fillereikkel segítsék elő, tegyék lehetővé, hogy Debrecen város szegényei ingyenes gázalarchélye juthassanak.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!

MEGNYILT!

„Műszaki Fotolaboratorium“
Ferencz József út 40. Hangya palota.

Speciálista:

Műszaki és épület felvételek
Riport felvételek
Fotokópiák és
Fotoreklámok készítésében.

A né...

A fokozódó polgárvészélyek között milyen áll a népesség növekedése. Néhány gondolat a jövőre vonatkozóan. A lakosság növekedésének irányítására a kormányzatnak feladat, hogy a népesség növekedését a lehető legelőnyösebb módon irányítsa. A lakosság növekedésének irányítására a kormányzatnak feladat, hogy a népesség növekedését a lehető legelőnyösebb módon irányítsa.

Ha pedig a paraszti élet, akkor ez köztársasági élet. A paraszti élet, akkor ez köztársasági élet. A paraszti élet, akkor ez köztársasági élet.

A folyamat tehát szempontról is érdekes. A folyamat tehát szempontról is érdekes.

erő követi a munkálka. A folyamat tehát szempontról is érdekes.

szécsunkban él a hatalom. A folyamat tehát szempontról is érdekes.

amely munkáshányán. A folyamat tehát szempontról is érdekes.

landon külföldi munka. A folyamat tehát szempontról is érdekes.

len igénybevenni. Mas. A folyamat tehát szempontról is érdekes.

gázoló tüneteket mutat. A folyamat tehát szempontról is érdekes.

szükséges tehát felgye. A folyamat tehát szempontról is érdekes.

A német szaporodás. A folyamat tehát szempontról is érdekes.

1901 és 1905 között. A folyamat tehát szempontról is érdekes.

születések száma áll. A folyamat tehát szempontról is érdekes.

volt évente, addig ez a. A folyamat tehát szempontról is érdekes.

ban már az egymilliót. A folyamat tehát szempontról is érdekes.

A néptelen falu problémája Németországban

A fokozódó polgárosultsággal járó veszélyek között mindenestre első helyen áll a népesség mennyiségi és minőségi eltolódása. Normális időkben is sok gondot és fejtörést okoz ez az illetékes irányítóknak — egyes társadalomtudósok szerint éppenséggel megoldhatatlan feladat — és a világtörténelem folyamán minden esetben végzetes befolyást gyakorolt az államok alakulására. Minél erősebb menetben kényszerítőbb körülmények hatására történik ez az átalakulás, annál nehezebb megállítani messzeágazó következményeit. Érdekes példát nyújt erre a Német Birodalom, ahol a nemzeti szocializmus népességpolitikája

mindent megtett arra, hogy a születések csökkenésének romboló menétét megállítsa.

ugyanakkor azonban a gazdasági kényszerítés és a nagyipar teljesítőképességének fokozása egyre nagyobb arányban vonja el az emberanyagot a faluból s teszi városi elemmé.

Ha pedig a parasztlól városiak lesz, akkor ez köztudomásúlag a szaporodás visszaesésével jár.

A folyamat tehát tisztán elméleti szempontból is érdekes: egy politikai-erkölcsi felismerésen épülő mozgalom és állami beavatkozás áll szemben egy gazdasági kényszerítéssel. Miránk, a Dunavölgyében élő magyaroknak azonban az elméleti vonatkozás mellett gyakorlati szempontból is érdekes ez a kérdés. Hiszen tudjuk, hogy a munkacsoport követi a munkakialakulást és szomszédunkban él a hatalmas Birodalom, amely munkáshiányának pótlására állandóan külföldi munkásokat kénytelen igénybevenni. Másrészt pedig a népszaporodás menete nálunk is aggasztó tüneteket mutat. Kétszeresen szükséges tehát felfigyelnünk a fentvázolt tünetekre.

A német szaporodás visszaesésére jellemző, hogy

1901 és 1905 között az éves születések száma átlag kétmillió volt évente, addig ez a szám 1933-ban már az egymilliót sem érte el, pontosan 957.000 volt.

A nemzeti szocializmus helyesen ismerte fel a veszélyt és azonnal megkezdte hadjáratát, melynek eszközeit, a házasságra lépők számára nyújtott kölcsönt, s más hasonlókat már annak idején bőven meglárgyalta a szak- és napisaíró. Sikertől is elérni, hogy 1938-ban már ismét 1.4 millió éveszülöttet jegyeztek fel az anyakönyvekben, tehát majdnem

45 százalékkal többet, mint az utalom kezdetén.

1934. és 1937. közt az összes föbblet, feltétele, hogy a születések száma az 1933. évi színvonalon maradt volna, 1.167.000 volt. A falunak nagy része volt ebben az emelkedésben. A kétszeresnél kisebb lélekszámú községekben 1933-ban 389.453 éveszülött volt, 1937-ben pedig 471.330. Az emelkedés tehát egyfőtőlnek felel meg. Figyelembe kell venni, hogy a vidék sohasem süllyedt olyan mélyre ebben a tekintetben, mint a város. Ezer lakosra 18 éveszülött jutott még 1933-ban is, mikor a városban az arány már csak 14.5 volt. Burgdorfer szerint, ki felhívást keltő munkákban foglalkozott a születési és szaporodási viszonyokkal,

a lélekszám állandósításához ezer lakosként húsz éveszülöttesre van szükség.

Már most azt látjuk, hogy Németországban egyedül a kétezernél kisebb lélekszámú falvak értik el ezt az arányt — itt már 1936-ban 21.5 volt, — viszont

a városokban még ma sem emelkedett ilyen magasra.

A következmény az, hogy a falvakban található meg az a tartalékalap, amelybe bele kell nyulni, ha a városok hiányzó munkáselemét működésre képes fokra akarják emelni.

A falusi férfiakosságot elviszik a gyárak. Következésképpen nemesak az áll elő, hogy odahaza kevesebb ember marad, hanem az is, hogy az elvezendő mező munkákból nagyobb hányad esik az asszonyokra. Hogy ez nem kedvez sem a szaporodásnak, sem pedig a nemzeti szocialista célkitűzéseknek, amelyek az asszony népet tejesen az újból hivatása magaslátára emelt családi élet szolgálatába akarták állítani, az nem szorul bővebb magyarázatra.

A négy legnagyobb német központ: Berlin, Hamburg, Bréma és Lübeck lakossága megdöbbentő arányban emelkedett az utolsó százéveshárom év alatt, amit az iparfejlesztés szándékának nevezhetünk. 1816-ban a négy városnak együttesen nem volt egy félmillió lakosa, ma pedig együttesen kitesszik a hatmilliót. 1933. évi adat szerint: 5.968.000, ebből Berlinre jut 4.242.000). Míg tehát a mindenkori Németország lakosságának csak 2.1 százaléka volt nagyvárosi lakos a múlt század elején, addig ma megközelítően egytizede él itt. Jelszámokban kifejezve így mondhatjuk el a fejlődés menetét:

1816 = 100. Négy város együtt 1871 311, 1933 1.268. Ebből: Berlin 1871 418, 1933 1.902. Németország 1871: 165, 1933 300.

Lassabb, de nem kevésbé nyugtalanító a kifejezetteen ipari vidékek fejlődése. Szászország, Vesztfália és a Rajna tartomány lakossága 1816-ban, mikor még modern értelemben vett kapitalista nagyiparról alig lehetett beszélni, négy millió volt. 1933-ban 17.9 millió. Az egész ország összlakosságához mérve tehát az időszak kezdetén 18.2 százalék, a végén pedig 27.2 százalék lakott. Megállapítható tehát, hogy bár az iparvidékek népességelvonó ereje lassabban működik, mint a városoké, mégis

igen figyelemre méltó veszélyt jelent a falura.

A fentebbiekben láttuk, hogy a parasztság természetes szaporodása mennyivel marad a lélekszám fennmaradása a városi és ipari területek mögött. Három jellegzetes mezőgazdasági jellegű területet veszünk szemügyre: Keletporoszországot, Pomerániát és Meckleburgot. Ezek együttes népessége 1816-ban megközelítette a kétmilliót, azaz az összes lakosság kilenc százalékát jelentette. Atmeneti emelkedés után 1933-ban ötmillió lélekszámmal már csak 7.7 százalékot jelentenek. Ha az alakulást a Birodalom népesedésének menetével vetjük egybe, azt látjuk, hogy az abszolút számokban mutatkozó emelkedés eltűnik és helyére viszonylagos csökkenés lép. Jelszámok szerint ugyanis a mai egész lakosság háromszorosa az 1816 évinek, az agrárvidékeké pedig már csak két és félszerese. Nem is szólunk itt a nagyvárosok tízháromszoros arányú meggyarapodásáról. Érdekes megemlíteni, hogy

a világválság évei alatt ismét javulás mutatkozott, mert az elgyöngyült, megrendelések nélküli ipar nem vette igénybe a falvak erőforrásait.

Mihelyt azonban a nemzeti szocializmus gazdaságpolitikája függetlenítette magát a világtól és a maga útján kezdett járni, azonnal ismét fenyegetett a falvak elnéptelenedése. Ez ellen ma

nem tudnak teljes erőből küzdeni. Nem kisebb gondja volt ugyanis ennél uralomra jutásakor a nemzeti szocializmusnak az, hogyan győzze le a nagyipart fojtogató munkanélküliséget. Meg kell indulnia azon az úton, amely az állami munkaadás és a termelési javak előállításának előterbe helyezésével új lendületet adott az egész iparnak és

amely megállíthatatlanul gyorsuló iramban szítja magához a munkáskasszát.

A nagyvárosok ma már nem szaporodási föbbletet, hanem fogyást mutatnak fel. Az 1910—1933. időszak átlagában évente 9.6 emberrel születik kevesebb, mint amennyi meghal. A különbséget a vidék bevándorlói pótolják, addig-ameddig. Hogy a megoldás mi lesz, arra ma még találgatásokat sem lehet megkockázni. Egyelőre ez a két szempont áll egymással szemben: további iparosodás, elnéptelenedő falvak, vagy: az ipari termelés korlátozása, mérséklendő nagyipari termelés, csökkenő versenyképesség. Ideiglenes segítségül számítható a munkatejesítmény fokozása gazdaságosabb kihasználás, ú. m. racionalizálás révén vagy idegen államok munkaerőjének beállítása. Ez utóbbinak állandósítása viszont a fizetési mérleget rongja. S ebben rejlik a kulcsa annak a fölcénynek, amelyet a gyarmatosító államok

BIZTOS

lehet,

hogy jól érzi magát a

Szekeres

borozóban

Kiváló uradalmi

Borok, frissen

csapolt sörök.

Kerthelyiség, cigányzene, olcsó polgári árak

Hunyadi-u. 1

élveznek a gyarmattal nem bírókkal szemben: mérlegüket meg nem terhelő fizetésekkel tudnak idegen munkát megvásárolni.

Megjött az első levél a kollégiumi ifjúság telepítettjeitől

A kollégiumi, mindig lelkes ifjúság Debrecenből

két szegény, de a kedves, okos, egészséges gyermekek által gazdag családot telepített a Dunántúl felemelkedett helyeire.

Egyik család a Nagy Istváné a Tégla-vetőből, öt fiúgyermekkel, a másik a Fiu Ferencé.

a Fiu-család két fiúval és hat leánnyal már a Dunántúl, Zengővárvárványban van.

Dr Péter Zollán igazgató és Szabó Gábor esküdfelügyelő végeztek az egész telepítés, házvétel, telekvétel, munkaszervezés, utazás stb. körültekintő, sok gondnal járó munkáját, rendezését.

A kilenc tagú református magyar család Debrecenből elment őt állni a magyarságért nem egy életen át, de nemzedékek életén át.

Néhány napja megérkezett a levelük is. A fontosabb részeket közöljük a »dupla« levélből, mely Danesházy Sándor lelkésznek szól:

A MAGYAR PAP SEGÍTŐ KEZE

Kelt Zengővárvány, 1939. június 19. Igen tisztelt Nagyliszteletű úr!

Szükségét érzem annak, hogy a Nagyliszteletű urat tájékoztassam helyzetünkről, mint elsőt. Az utazásunk, azt mondhatom, hogy kellemes volt, csak két helyen kellett átszállni. Az első meglepetés a megérkezéskor ért bennünket, ugyanis az érkezésünkről nem voltak kellően tájékozottak és így nem várt bennünket senki Pécs-váradon. Szerencsére egy várványi asszony volt olyan kedves, hogy elkulcsolt és az ő vezetésével mentünk át Várványba.

A magyar lakosság nagyon szívesen fogadott bennünket. Dr Fülöp

nagyliszteletű úr és a tanító úr is (akik tiszta keresztényi szeretetből rendezték és felvették üggyünket) végtelen kedves magyar emberek, akik azon igyekeznek, hogy a kezdet minél elviselhetőbb legyen számunkra.

(Ezután leírta a levél a kezdő nehézségeket, a zökkenőket). Kedves magyar szomszédaink siettek segítségünkre. A nagyliszteletű asszony és a főbíró asszony meglátogatott bennünket s

a főbíró úr egy-egy mázsa búzát (nekik és a másik Debrecenből, a Tégla-vetőből telepített családnak, Nagy Istvánéknak) adott ki részünkre, amiért nagy hálával tartozunk.

Be akarjuk bizonyítani, hogy nem értéktelen emberek vagyunk.

Örömmel vállalkoztunk erre az egész életre szóló útra.

minden igyekezetünkkel azon vagyunk, hogy minden tekintetben hasznosítani akarjuk magunkat. Igyekeztünk beilleszkedni az új otthonunkba, hogy minden tekintetben gáncs nélkül maradhassunk. Ami a jövőt illeti, a remény elég biztató, a vidék nagyon szép.

Fő kereseti forrás a gyümölcsstermelés, ami sok esetben a szántóföldnél is jobban jövedelmez.

Mi is olyan gyümölcsösbe szeretnénk a három ezer pengőből fentmaradt összeget befektetni (ennyi a telepítésre adott, a 20 éven át visszafizetendő kamatmentes kölcsön, amit azután megfint más családnak adnak), mert ez látszik részünkre a legelőnyösebbnek. Istenbe vetett hittel, bizalommal nézünk a jövőnk elé. Bizunk Istenben, hogy megsegíti a kezdet minden nehézségén. Kedő (június közege) óta dolgo-

A tűz öcültjei

Az utóbbi időben Amerikában nagy feltűnést keltett néhány ausztráliai beenszülött férfi, akik merész mutatványokkal ámulatba ejtették a színházak és varieték közönségét. Három ausztráliai táncosról van szó, akik tüzesített köveken járnak a maguk fűrésze, ősi táncát. A mutatványt oroszok és más szakértők előtt néhányszor megismételték, de eddig még nem volt orosz segélynyújtásra szükség. A színpad közepén hatalmas márványlapot helyeznek el, ennek tetejére köveket raknak, a köveket azután a legmodernebb acélheggesztővel tüzesítik. Amikor a kövek vörös zsába jutottak, minden más előkészület nélkül csapás lábakkal megkezdik táncukat. Megtörtént már, hogy az első padokban helyet foglaló néző sístergésre és égő bőr szagára elájult, úgy hogy a táncosok mellé kirendelt orvosoknak ezeket kellett ápolásba venni. A szenzációéhes amerikaiak között akadt néhány elszánt artista, akik a mutatványt utánozni akarták. A kísérlet nem sikerült nekik. Már az első lépés után ájultan vitték ki őket a teremből, hogy a mentők segítségével a legközelebbi kórházba juttassák őket. A tűzörület miatt a rendőrség megtiltotta, hogy az ausztráliaiak különös táncukkal színházban, vagy varietékben fellépjenek. Ezzel a szigorú rendőri intézkedéssel viszont a beenszülöttek kenyér nélkül maradtak. Volt néhány orvos, aki megszánta őket és mutatványukat folytatása érdekében megfellebbezte a rendőrség döntését. Az orvosok ugyanis bebizonyították, hogy az ausztráliaiak számára a tánc teljesen veszélytelen. A beenszülöttek egyik elmondta, hogy hazájukban, még mielőtt valaki ezt a táncot eljárná, először forró vízben szoktatja a lábát a mindennapi fájdalomhoz. Ez a legnagyobb lelkiroval rendelkezőt is próbára teszi. Megtörténtik számtalan esetben, hogy az illető borzalmas kínok között pusztul el, de a Fidszi-szigeteken ezzel a táncal az istenek áldoznak és egy ember élete nem sokat számít. A tűztáncosok talpa a tíz centiméternyi vastagságot is elérte. Ez a vastag bőrkéreg azonban sokszor a felére ég. A bőrt az elégtől különböző sós fürdők használatával öröklék meg. A hajmeresztő mutatvány számos amerikai misszionárius arra készítette, hogy a Fidszi-szigetekre expedíciót menessen a beenszülöttek megterítése érdekében, mert — mint kiderült — a tűzörület az elmúlt év folyamán több, mint háromszáz áldozatot követelt.

Az új francia választójog

Páris, július 1. A francia képviselőház ülészakájának utolsó napján hosszú hónapok óta tartó huzavona után megszavazta a választói törvény módosításáról szóló javaslatot. Az új törvény értelmében arányos képviselői rendszer lép életben, lajstromos szavazás alapján. A választások megyei kerületek keretei között fognak lezajlani. Az egyéni jelöltségek megszűnnek, csak szabályszerű pártlajstromon induló jelöltek jöhetnek számításba.

Paál Jób riportjai egy keskeny tengerpartról, amelynek históriáját soha nem írja meg senki

Statisztika a szerelemről...

Az Adria partján, 1939 nyarán. Odillón Helén életének regényét vettem papírosra abban a szállodában és a hotelnek abban a szobájában, ahol ennek a regénynek legszebb fejezete virágba érett harminchárom esztendővel ezelőtt. Akkor is ez a délszaki fényű állt őrt az ablak előtt és akkor is az akác virágjától fehérlett a rácsal körülkerített virágos udvar, a Therapia felé vezető út, az asztalon kiraktam magam elé a régi fotográfiákat és amikor dél felé indultam esősendés sétálni a crikvenicei pálmák híres aléjában, még mindig e regény fejezeteinek akkordjai muzikáltak a lelkemben...

Mennyi szerelem született meg a hullámok csókoltá lágy fővényen és ezek közül vajjon hány érte meg a happy-endet, vagy hány csal ki könnyeket ráncos arcok megszikkadt szeméiben, ha orgonavirágok nyílása idején visszazárlt feljűk az emlékezés? ... Piros gumilapda száll a hullámok felett, sziklák tetején aranyhajú Loreleyek kacér mosolya markolja meg a férfiszíveket, öreg halászkok evezői csapkodják a hullámokat és fejük diszkrétén vonul felfelé, ha finom asszonyok kezek előtt felejtik magukat a férfi jobbiban, a kapanak tarka vásonfüggőveit takarják el azt, amihez idegeneknek semmi közük sincsen, itt felülben a tarka fürdőköpeny, amott kéz a kézben indulnak ketten a hullámok felé, a trambulínról most ugrik fejest egy glasgowi szép asszony, mizszatos képű kislány eikláment áru és percek alatt üres a kosara, hosszú kötelek húznak a strandon, a kötélen egyik felét asszonyok és lányok fogják, férfiak erőlködnek a másik oldalon, azonban — akárhova is szalad a kötélen, mégis mindig az asszonyok győznek... A hullámok mindegyik csapásánál új regény születik meg a crikvenicei strandon, az cotikus park közepén álomszerűen szétterpeszkedő Therapia alatt...

Azt mondja nekem Tasch Ferenc nyugalmazott százasos, a crikvenicei fürdőtitkár, akinek — hivatásánál fogva — a fürdőélet minden, legapróbb részletére is kiterjed a figyelm és aki ezer és ezer nyári regény fejezeteit ismeri: — El itt nálunk egy kedves öreg úr, Hajóskapitány volt valamikor. Bejárta talán az egész világot. Azt a régi egyiptomi vásznat, amelyen az ibisz-arcú isten feje mosolyog ránk a dolgozó szobám falán, tőle kaptam. Villájának kertjében Japánból hozott cseresznyefa halványrózsa virága nyílik és kandallójának rőzséjét télen az inkább tűzszerszámmal lobbantja lángra. Ez a barátom, talán túl a helvénen, ide jött el hozzánk megpihenni és

abban telik öröme, hogy — statisztikát készít a szerelemről... — Ehhez a munkájához egy örömkömbben gazdag élet tapasztalatai teszik őt mesterré... — Negyven évig esavagolt a világban. Asszonyt sohasem vezetett oltár elé. Szerelem öt világrészen át... Kaptam és adott csókokat az Egyenlítő alatt és észak fjordjainál. Villájának szobájában — senki sem tudja, hogy ez merre van és idegen soha el nem jut, — Buddha vigyorog felénk és maláj asszonyok derékkötője csúng alá a falról. — Erdemes lenne egyszer beszélni vele...

Kezemet adtam rá, hogy soha az életben nem ejtem ki a nevét és senki sem mond meg, hogyan hívják a kapitány urat, akinek zöldkötésű könyvében évekre és hónapokra szorítva úgy sorakoznak egymás alatt a szerelem statisztikájának érdekes számadatai, mint a textilkereskedők saldokönyveiben a numerusok a tartozik-követel rovatokban...

Vannak emberek, akik helyégeket gyűjtenek, mások a tenger kagylóit szortírozzák üvegszekrényekben, ismerem tudóst, aki statisztikát vezetett arról, hogy hányszor fürdenek Pesten a családok, a kapitány úr, akihez Tasch Ferenc crikvenicei fürdőtitkár elvezetett, tíz esztendő óta — mióta idekerült az Adria virágos öblébe — arról vezet statisztikát, hogy hány fürdőismeretség végződött házassággal és mi lett e házasságok sorsa.

Maga mondja: — Tudom jól, hogy statisztikám nem teljes, de vigasztal az, hogy egyetlen statisztika sem teljes a világon... Az első pillanatban magam is mosolygok. Szinte elképzelhetetlennek tartom, hogy azt a munkát, amire a kapitány úr vállalkozott, el lehessen végezni. Hamar rá kell azonban jönnöm arra, hogy

a probléma sokkal egyszerűbb, mintsem gondolja az ember. ... Olyan ez, mint a Kolumbusz tojása... Meg is magyarázza az öregúr: — Engem a munkámnál a férfias általában nem érdekelték... Ők ügyis megakadnak a horgon... Engem, amikor „dolgozom” csak a nő érdekelt. Nyilvánítottam a tizenhat éven felüli hajadon lányokat, az özvegy asszonyokat, az elvált nőket és néha azokat is, akik egyedül érkeznek ide.

Mint hogy azonban statisztikámban csak az anyakönyvezető előtt szentesített házasságokat jegyzem fel, „hivatalosan” nem érdekel az, ami ezeken túl és — innen történik... Felesleges beszélnem arról, hogy nem kelet boszorkányság hozzá, hogy megtudjam, minő családi állapotuk van a Crikvenicára érkezett vendégeknek. — A kurtista — schol sem titok... — Most már csak egyetlen dolgom van: figyelni... Aki negyven évig járta a világ minden tengerét és a sirály rőptéről holtbiztosan tudja, hogy milyen idő lesz negyvenéves óra múlva, annak gyerekjáték figyelni egy fürdőhely kavargó életét.

En ma már egy szempillantás alatt meg tudom állapítani, hogy az a strandon kötött ismeretség, amely a következő órában már örjözög szerelmi vallomásban robban ki, nem más, mint — szalmaláng. Persze vannak kivételek is. Ellenben: meghitt séták estlénként a parkban, melázások a délutáni fagyváltónál — ezek már az én eseteim... Az ügyfelek nevei a noteszembe kerülnek és a szezon végén nem akad más dolgom, mint leveleket írni a szélrózsa minden irányába és megkérni barátaimat — aki annyi ideig esavagol a világban, annak mindenütt akadnak barátai, — hogy

„kérjem: kísérje figyelemmel a helyi lapokat és ha... Mariska kisasszony eljegyzéséről talál hírt benne, szíveskedjék azt nekem beküldeni.” Tíz év alatt ez a líppem 63%-ban bevált! Az első évben még nem volt ilyen kedvező az eredmény. Alig haladta meg a 20 százalékot. A legjobb eredményt 1935-ben értem el. Ebben az évben 147 esetben érdeklődtem és 112 esetben — tehát az általam kértetett eseteknek több mint 76 százalékában —

a kértetett hölgyek azzal a gavalérral kötötték házasságot, akire én tippeltem! — Könyveimben összesen tizenhét nemzetet tartok nyilván. Van közöttük olyan, amely mindössze egy-két hölgyével, vagy gentle-ménjével szerepel.

Perzsiát például csak egy férfi képviseli, ez hat évvel ezelőtt itt ismertem meg élete párját, egy tüzes szemű magyar lányt és híreim vannak arról, hogy a fiatal pár nagyon boldogan él Teheránban. Svédország szintén csak egy számmal szerepel: egy svéd bárónőt a napokban jegyzett el magának egy cseh orvos, ma mind a ketten a nő birtokán élnek. Boldogok. Görögország már hét férfival és három nővel szerepel, ezek közül csak egy volt lány, a másik özvegyeségből jutott az oltár elé, a harmadik asszony pedig itt ismertem meg azt a férfit, aki miatt elvált az urától...

Nagy számmal szerepelnek a statisztikában a magyarok, belföldiek, németek, csehek, kisebb a száma az olaszoknak, elég sok az angol és újabbban egyre emelkedő tendenciát mutatnak az északi államok számadatai is... A Therapia parkja de sokat tudna mesélni... — A legutóbbi idők külpolitikai eseményei — különösen az elmúlt esztendőben — nyomot hagytak az én statisztikámon is, erről azonban nem szeretnék beszélni. Inkább büszkén jegyzem fel azt, hogy

az elmúlt tíz év alatt ezernél több — pontosan 1039 — olyan házasságot kötöttek a világ tizenhét országában, amelyek mindegyikében a házastársak Crikvenicában ismerték meg egymást. Most foglalkozom azzal, hogy ezt a hatalmas anyagot — persze, csak a magam szórakozására — tudományosan feldolgozom. Évek, nemzetek, a házastársak kora és ha lehet, a házasság további sorsa tekintetében... Mert ezzel az utóbbival is igen intenzíven foglalkozom. Általánosságban az itt kötött ismeretségből származott házasságok házastársai visszajönnek ide.

Ök a leghűségesebb vendégei a mi Crikvenicánkban. Tehát: szemem előtt vannak... Vigyázok rájuk. A legtöbbjüket ismerem. Anékiük azonban, hogy közülök egyetlenegy is sejtene, hogy ki az az öreg úr, aki mosolygva köszönti őket, néha virággal kedveskedik a hölgynek és eljátszadozik a strandon a bébikkél. Akik elmaradnak, azokra is kiterjed a figyelem. Azonban mindig úgy, hogy megőrzöm teljes mértékben a diszkreციót.

A tíz év alatt megkötött 1039 házasságból mindössze 22 bemelett fel és a házastársak közül — legalább az én tudomásom szerint — alig valamivel több hűnyt el. Itt már tévedhetek, mert hiszen technikailag lehetetlen kétezernél több házastárs sorsát hónapról-hónapra figyelemmel kísérni...

... Csippendell lábú angol szekrény terpeszkedik a kapitány úr kínai szobájának tarka fala mellett. A szekrényben rendezteget a fiók. Ezekben a levelek vannak, szalaggal átkötve, országok szerint szortírozva, a felső polcokon könyvek, a könyvek oldalain rubrikák és a rubrikákban számok és dátumok. De ezeket a könyveket már nem mutatja meg és nem árul el egyetlen nevet sem abból a kétezerből több névből, amelyek alfabetikusan szortírozva sorakoznak egymás alá a világstatisztikai munkájában...

Tiszántúli Ipar és Kereskedelem

Fontos iparoskérdések az ipartestületi előjárás előtt

Az ipartestület június hó 30-án tartotta meg rendes havi ülését. Bejelentések után elnök megemlékezett arról a felelhetetlen szép napokról és órákról, melyet a testület képviselői és az iparos dalnokai kassza szereplésével és annak a képeivel is részt vettek. Koszorút helyeztek el a Nagyságos Fejedelem sírjára. Bemutatta azt a szép serleget, melyet a dalnoka kapott, valamint a hozzátartozó plakettet is.

Nagy érdeklődést váltott ki az I. P. O. K. két leírata. Az egyikben a Budapesti felállítandó iparosifjúsági otthon gondolatának az ügyében kéri az ipartestület állásfoglalását és véleményét. Az ipartestület sűrűn megoldandónak tartja az ifjú iparosok továbbképzésének ügyét. Általában a mai tanoncképzés rendszerét korszerűtlennek és a gyakorlati képzés nélkül meg nem felelőnek tartja. A tanoncképzést javasolják két részre osztani: elméleti és gyakorlati részre, mert a mai vegyes rendszer kellő kiképzést az iparosifjúságnak nem ad.

A második leirat ugyancsak szakvéleményt kér arra a tervre vonatkozólag, hogy a ruszin ifjakat magyar vidékeken tanoncként helyezték el. Ezt megelőzően azonban a ruszin gyerekek részére otthon állították fel, ahol négy polgári iskolai képzettségben részesítik őket, mielőtt tanoncként a magyar vidékekre leszerződhetnék. Az előjárás magáéval tette ezt a gondolatot, annak a kérésének a kíséretében, hogy mód adassék a szégyensorsú magyar szülői gyermekeinek is továbbképzéshez juthassanak, amelyet a szégyensorsú iparosok között a mai nehéz anyagi viszonyok között gyermekeiknek nyújtani nem képesek.

Elhatározta az előjárás, hogy az ipartestület részére egy díszszűrt fog beszerezni, melynek felavatását ünnepélyes formák között fogja megtartani. Erre a célra egy bizottságot fog alakítani a az elnökséggel, valamint az iparos MANSZ elnökségének és tagjainak bevonásával fogja a zászló felavatását ünnepélyesen megtartani. Már ezután felhívja az iparosok és az iparosasszonyok és leányok azon tagjait, akik ebbe az ünnepségbe beohajtának kapcsolódni, hogy szíves-lelekkel vegyenek részt annak a szép felemelő ünnepségnek a megrendezésében. — Részletes programot és időpontot a bizottság a hírlapok, esetleg névszerző megírók útján is közölni fog.

Beható vita tárgyát képezte a cipész és csizmadia üzemből az osztályba sorozására vonatkozó rendeletnek a végrehajtása, amely egyszerűsége miatt az is fogja jelenteni, hogy az illető osztályba sorozott üzem mennyi munkabért lesz köteles fizetni. A szociális terheit a kisiparosoknak, melyek megkérdezése és meghallgatása nélkül rendelték formájában raknak vállatára, ma már kibíratatlanok és nem lehet csodálkozni azon, ha ezekkel a rendeletekkel szemben az iparosok a minden mindennapi életre és állásponthozára helyezkedik.

Hajdú Józsefet, az ipartestületi gyors- és gépirót — gyakorlati ideje letelvével — állásában továbbra is alkalmazták.

Sajnálattal vette tudomásul az előjárás Tóth Andrásnak kőművesmestertől az elnöki tisztéről való visszavonhatatlan lemondását. Egy agilis és minden szépért, jóért és iparos-érdekekért lelkesülni tudó, áldozatkész iparost veszített el a kőműves szakma és távozása nagy sajnálkozással kellett. — Ugyancsak sajnálattal vették tudomásul Nagy Katalin fod-

rásztanone vizsgáztató bizottsági tag lemondását is.

Bejelentette az elnökség, hogy a fényképező szakosztály ügyének kivizsgálására kiküldött bizottság meg-

Július elején indulnak meg a magyar-német iparközi tárgyalások

Hónapok óta szó van már a magyar-német iparközi tárgyalások megindulásáról. Az egész magyar gazdasági élet nagy várakozással tekint a tárgyalások megindulására és különösen azokra a szempontokra kíváncsi, amelyek a tárgyalásokat irányítani fogják. E szempontok természetesen még nem lehetnek ismeretesek. A tárgyalások korántsem irányulnak megállapodásra, hanem csak helyzetmegállapításra, Sorra kerülnek mindazok az iparágak, amelyekben szó lehet a német behozatal fokozásáról és részletes vizsgálat alapján fogják tisztázni, hogy csakugyan szó lehet-e a vonatkozásokban a német behozatal növeléséről, vagy pedig a magyar ipar változatlanul megtartja a maga területét.

Többiben szó volt már az iparközi tárgyalások megkezdéséről, ezekre azonban nem kerül a sor, mert részben nem készült el a tárgyalási anyag, részben a tárgyaló felek voltak elfoglalva. Szóba került az is, hogy a megbeszélések megkezdését ösztönösen halasztják, időközben azonban más döntés történt s ennek alapján jelentették, hogy a tárgyalások július elején indulnak meg.

Még nincs megállapítva a tárgyalások megkezdésének pontos határideje, de ez július 5 és július 10-e között történik majd meg. Első alkalommal négy iparág ügyeit fogják tárgyalni. Sorra kerül az elektromos-, a finommechanika- és az optika és még egy negyedik iparág.

Ezek ügyeit tárgyalja meg az erre a célra összeállított bizottság. A megbeszélések előreláthatóan hosszabb időt vesznek igénybe nemcsak azért, mert fontos iparágokról van szó, hanem azért is, mert ezek első megbeszélések, amelyek bizonyos mértékig technikai jellegűek és utat jelölnek a további megbeszélésekre.

A tárgyalások — értesülésünk szerint — elsősorban arra irányulnak, hogy az

árhelyzetet megállapítsák. Összehasonlítják a németországi és magyarországi belföldi árakat és ezek alapján állapítják meg, hogy az egyes szövegforgó iparágak mennyire teljesítőképessé. A megbeszélések — ismételjük — nem arra irányulnak, hogy döntést hozzanak, hanem helyzetmegállapításra. A négy iparág körébe tartozó összes számbajövő árukat kategóriánál megállapítják az árhelyzetet és ebből vannak le azután következtetéseket. Abban az esetben, ha a következtetések esetleg kedvezőtlenek lennének a magyar iparra vonatkozóan, akkor ebben az ügyben további megbeszélésekre kerül majd sor.

Valószínűnek tartjuk azonban, hogy a helyzetmegállapítás eredményei nem lesznek kedvezőtlenek a magyar iparra, mert hiszen ezek az iparágaink is teljesen racionálisan termelnek s így aligha valószínű, hogy ne bírnának ugyanazokat a belföldi árakat tartani, mint a német ipar.

Az említett négy iparág magyar-német iparközi tárgyalásainak megindítása csak kezdetét jelenti a soro-

zatk. Következnek egyéb iparágak is, főleg a vas-, fém- és gépipar körébe tartozók, de más iparágak, így a papírpipar, üvegipar és még másokról is szó van. Valószínűnek látszik, hogy késő ősz végéig ezek az iparközi tárgyalások befejeződnek és ezek alapján aztán megtörténhet a döntés arra vonatkozóan, hogy hol lehet a német iparnak tágabb behozatali lehetőségét biztosítani.

A magyar gyáripár egyik vezetőjével

is beszélünk ezekről a kérdésekről és véleményét a következőkben foglalta össze:

— A magyar gyáripár teljes nyugalommal várja a tárgyalások megindulását. Tudja, hogy teljes tárgyilagossággal folynak a megbeszélések úgy a német, mint a magyar részről. A magyar ipar feltárja adatait és úgy véli a helyzet ismeretében, hogy a legtöbb esetben csak kedvező lehet az eredmény. Persze valószínű, hogy egyes esetekben megállapítás nyer a német ipar kedvezőbb helyzetére. Ezeknél teret kell adnunk majd a német behozatalnak. De ez korántsem lehet olyan jelentőségű, hogy a magyar ipar további fejlődését megakadályozná.

— Iparunk egészséges alapon nyugszik. Áralakulása nem kedvezőtlen, technikai berendezése a legtöbb iparágban elsorángú. Nincsen szó arról, hogy erőteljesebb lett volna a magyar ipar fejlesztése. Ha vannak egyes kisebb jelentőségű ágazatok, melyeknél a magyar gyártásra való berendezés talán felesleges volt, erről — ha szükséges — lemondunk, reméljük azonban, hogy csak kis területekre vonatkozóan lesznek majd ilyen kedvezőtlen megállapítások.

Az építőipar országos helyzete

Az építkezési problémáról beszélgetést folytattunk dr. Hudovernig Lászlóval, akinek értékes hozzászólása bizonyára nagyban közreműködhet az építkezések megindulásához szükséges kérdések megoldásához.

— Mi várható a közeljövő építkezési tevékenységében? — volt első kérdésünk.

— A kérdést elsősorban a mély-, illetve magasépítéssel szempontról kell megvizsgálni. Budapest székesfőváros mélyépítéssel programja (csatornázás, útépítés) alaposan átgondolt és több évre kidolgozott terv szerint készülő munkák fedeztetéssel, de állandóan folyik tovább az elmúlt évek vállalkozási tevékenységében. Változás, illetőleg jelentékeny javulás az építészeti szakma szempontjából a fővárosi Közmunkák Tanácsa nagyvonalú elgondolásának megvalósításától várható. A dunaparti gyorsforgalom kiépítése, útréndezekek, a remélhetőleg hazánkban is megvalósítandó jobbrendezés a főváros mélyépítési vállalkozók, illetőleg munkások fokozottabb foglalkoztatását hozhatja. A magasépítéssel, sajnos megállapíthatjuk azt, hogy egyelőre a székesfővárosban megakadt. Annál szomorúbb ez a tény, mert a lakásipar alakulása és a sok lebontható városi egészségtelen, ócska épület indokoltá tenné a spekulatív jellegű magánépítkezést is. Itt úgy látjuk, meg kell elégednünk néhány gyárbovítással és átalakítással, mert a beruházási tervvel és elsősorban hadseregünk felszerelésével kapcsolatban több jövedelmegőrzésnek örvendő iparvállalatok engedhetik csak meg maguknak telepeik felújítását, vagy kibővítését. Nem kétséges, hogy a magánépítkezési vállalkozók elősegítésére döntő elvi jelentőségű kormányintézkedések szükségesek. Nagyon sokat várunk a székesfővárosi kislakás-építési akciójától, mert az elmúlt évek tapasztalatai alapján is a legteljesebb bizalommal lehet reménykedni a munkaadalmak igazságos megosztásán, úgy hogy a fővárosi építőipari társadalom nagy rétege fogja e tevékenységét előnyeit élvezhetni.

— A vidéki építőipar szintén sokat szenvedett az elmúlt esztendő politikai és gazdasági megpróbáltatásaitól, — kétségtelenül sokkal egészségesebb, mint a főváros és sokkal hamarabb, talán már hónapok alatt talpra fog állni. A jó termés kilátásai már most is biztató jelként mutatkoznak a vidé-

ki építkezési terveknek. Több magán-építkezéssel is hallunk és végeredményben úgy a honvédelmi kincstár építkezései, valamint az állandóan fejlesztett utépitési program állandóan jellegű foglalkoztatást biztosít a vidéki építőmunkásoknak. E kérdésnél döntő jelentőségű az, hogy a gazdasági események megépítésének terve mikor válik végrehajtandó akarattá.

— Különös a visszacsatolt országrészek építőiparának helyzete. Nemely vonatkozásban azt láthatjuk, hogy a magasépítéssel számbajöhető feladatok a visszacsatolt országrészekben évekig nem fognak várni, mert a köz- és ipari építkezéseknél első ránkészre úgy látszik, hogy évekre fedeztetik a szükségletet. Ugyanígy vagyunk a bérházaknál és villáknál is, amiből nagyon sokat úresen hagytak a csehek. A figyelemesebb szemlélet azonban hamar megállapíthatja, hogy ezek az építkezések rövidesen jelentékeny tartozásra fognak szorulni, nem beszélve arról, hogy a mi magyar társadalmunk magasabb lakáskultúrájának, pl. szokallatának többnyire faburkolatú, nagyméretű konyhák, ahol a cseh hivatalnokemberek átlagának magánélete lezajlott. Sok ehhez hasonló átalakítás lesz szükséges, nem szólva arról, hogy a vasútépítkezések és az ezzel kapcsolatos hivatali és utashelyiségek igazán elmaradtak és sok irányban pótlandók.

— Rengeteg tennivaló van a Felvidék és Kárpátalja úthasználatának teljes kiépítésénél, illetőleg az anyaországhoz vezető főútvonalakra való beépítésénél. A kárpátaljai vízműépítkezések grandiózus jellegűek és biztosan évekig fogják foglalkoztatni a magyar kultúrmezői kart és a vállalkozást.

Építsük le végre a gazdavédelem egész komplexumát, mielőtt a visszacsatolt területek gazdaságadalmi helyzetükre a védelem előnyeit.

De rögzítsük le, hogy nem politikai porondon elkapott értelemben vett építőmunka, hanem országosjellegű építkezések fognak megindulni és a magyar építéssel a jelentékeny feladatokkal bizonyíthatja majd be rátermettségét, mert hiszen az építkezés nemcsak gazdasági és elsősorban jövedelmegőrző jelentőségűvel ma már minden felelős magyar férfiú tisztában van. A feladatok ismeretesek, az építelés szándéka kormánykörökben teljes mértékben megvan — a magyar építkezés tehát konjunkció előtt áll.

Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth

Magyar Gépgyári Művek R. T. gépeinek eladása

Rahmer Sándornénál Debrecen, Deák Ferenc-utca 11. Olcsó árak! Kényelmes fizetési feltételek!
(Szemben a Törvényszékkal). — Telefon: 29-62.

A Független Ujság GAZDA-oldala

Gazdanapló

— A júniusi időjárás sehogy sem kedvezett a gazdának. Eseti, esett és néhol az eső jéggel volt vegyes, ahol pedig jég nem volt ott a záporok olyan nagy széllel jöttek, hogy nagyon sok helyen a lábba álló vetések ledültek. Ezek a dűtött táblák eceptet sem hasznosak, mert aratásuk egyfelől nehéz, másfelől pedig megszorulás veszélyével fenyegetnek. Pontosabb értékelések még nem futtak be, de az esős június után meleg júliust remélnék a tapasztaltabb gazdák. Hogy ez a jóslás hogy válik be, azt bizony nem tudjuk. De még a meteorológusok sem tudnak most hetekre előre jóslolni.

— A nyári munkának most van dandárja. Az árpat levágták már és azok keresztre rakva hordásra várnak. A rozst két napja vágják és a búza aratása is megkezdődött a szikeseken. Egyszóval aratnak, nemcsak a debreceni határban, de az egész tiszántúli részeken is. Az egészen jóménőségű földeken azonban még nem aratnak, mert ezeken a részeken az esős júniusban nem tudott beérni még a búza. A termés kilátások kiesit romlottak. Ennek oka részben a sok eső, részben meg az, hogy sok helyen megdültek a vetések és itt-ott a rozsdák is mutatkozik, bár kevésbé súlyosabb formákban. A kukorica kapálása a sok eső miatt ugyan csak megkésélt. Ugyanez a helyzet a répánál is. A burgonya most virágzik. A fölötgetést elvégezték. Itt az esők jótékony hatással voltak és jók a gumókötési lehetőségek.

— A legelők nagyon szépek és van bőségesen legelni valója a marháknak. A Hortobágy még mindig nagyon szép zöld. Szénatermés nagyon jó volt és takarmányhiány nem lesz. A legelőkön még is nagy a szomorúság. Mint a napi közleményekből olvashattuk, a hasított körmű jószágállományban fellépett a ragados száj- és körömfájás. Ez a rettenetes betegség tavaj még a Dunántúlon terjedt. Most már behurcolták a Tiszántútra a kötött legelőknél legelő állatok közé is. Legtöbb helyen a legelők le vannak zárva. Így van a Hortobágyon is.

— A szőlőkben megkezdődik a locsolást is. Sajnos ennek komolyabb akadálya van. Egyelőre nem lehet rézgálicot kapni. A rézgálicok elfogytak és utánpótlás nincs. Pedig nagyon sok helyen fellépett a peronoszpóra. Ha a gazda közönség pár napon belül nem jut rézgálichoz, úgy az ideai szüretet komolyabb veszély fenyegeti. A gyümölcs ára a jó termés folytán nagyon alacsony. Idénygyümölcs van bőségesen. Néhány nap multával, persze ha meleg lesznek, megjelenik a debreceni piacon a dinnye is. Idei események már kapható volt az elmúlt héten. Idei alma, barack már van.

— A gabona piacról részletesen beszámolunk más helyen. Itt csak

azt említjük fel, hogy lábba álló búzára kötések eddig csak néhol történtek. A gazdák néhol zöldhított vetek igénybe, mert itt-ott kisebb károsodás érte a gazdákat állatértékesítéseiknél.

— Napszámos munkás van elegendő. Munkásiányról nem lehet beszélni. Mégis sok helyen a mezőgazdasági munkásokat illetően bajok vannak. Lelketlen agitátorok fértöztek a munkások közé és

a szokványos 3 pengős napszám ellen uszították a munkásokat. Tudunk helyet, ahol egyik héten még a három pengős napszám mellett egész sereg napszámos dolgozott. Másik héten ugyanitt már nem álltak napszámba, mert 5 pengős napszámot követeltek. Az agitátorok ellen közigazgatási hatóságok mindenfelé erőlyesen léptek fel és hihető, hogy az izgatások véget érnek és a munkások közt rend lesz.

tojasok megjelölésének szabályozására. A kereskedelmi kiviteli és közlelemzési szempontból egyaránt jelentős rendelet kiadását érdekeltek körökben indokoltan nagy várakozás előzi meg.

Lovasturák Debrecenben és a Hortobágyra

A Magyar Gazdák Országos Lovas Egyesülete, mint a Független Ujság már megírta, a nyáron havonként két kisebb túrát rendez külföldi lovasok számára. Ezek a lovasutak Debrecenből indulnak ki és mint puszta túrák szerepelnek.

Az első ilyen lovasutára június 8-án érkezik Debrecenbe, öt külföldi lovassal. Ezek a lovasok Debrecenben hagyják a lovakat és vonattal, illetve autón mennek vissza Budapestre. A második csoport június 12-én érkezik Debrecenbe, hét külföldi lovassal s ezek aztán Debrecenből indulnak el a lovasutárra.

A Magyar Gazdák Lovas Egyesületének ez az akciója annál nagyobb figyelmet érdemel, mert a feszült nemzetközi helyzet következtében az idegenforgalom világszerte lényegesen csökkent.

Kielégítőnek ígérkezik a méztermés

A tavalyi kedvezőnek mondható méztermés után az ideai méztermés még jobbnak ígérkezik. A méhszaladók egészségesek s a fehér akác, mely a legjobb mézet adja, az idén igen szép és dús cukortartalmú virágot hozott. A méhészek az egyes területeken megtelepített úgynevezett olasz akácokból ebben az évben kiváló jóménőségű mézet várnak, miután ennek virágzása is elsődörűnek ígérkezik. Az 1939. évi méztermés mennyiségét a tavalyinál körülbelül a kétszeresére becsülik, tekintettel arra, hogy a Felvidékkel, de különösen a Kárpátaljjal igen sok elsőrendű méhészet került vissza hozánk. Ugy tudjuk, hogy az illetékesek a nagyobb termelés ellenére is azon lesznek, hogy a fölösleg export útján nyerjen értékesítést, nehogy a bő termelés miatt a belföldi árakban süllyedés állhasson elő.

— Veszélyben a gyümölcsexport. Az elmúlt év gyümölcsidényében is többször rámutattunk annak szükségességére, hogy az államvasutak több hűtőkoszt szerezzenek be. Annak ellenére, hogy az elmúlt évben is igen sok nehézséget okozott a gyümölcsexportnál a hűtőkoszt hiánya a MÁV mégsem tartotta szükségesnek, hogy a gyümölcseszezon idejére megfelelő számú hűtőkoszt állítson gyümölcsexportunk szolgálatába. Katasztrófális kárt okozhat a nagy-szerűen induló gyümölcsexportnak a szállítási nehézség, miután romlandó áruroló lévén szó a huzamosabb tarolás, (melegben már egy éjszaka is) alkalmatlanná teszi a szállítmányt az exportra.

Rövid időn belül 45 vagon rézgálic kerül szétosztásra

Budapest, július 1. A hosszú ideig tartó esőzések folytán hirtelen fellépő és az egész országban megindult peronoszpórajárvány a kormányt arra készítette, hogy a hazai rézgálicgyárak által kitermelt rézgálic mennyiségén felül, amely mennyiség normális körülmények között az ország rézgálicszükségletének fedezésére elegendő volt, a szőlőgazdák részéről megindult rézgálic igénylések fedezésére külföldi származású rézgálic behozá-

taláról gondoskodják. A kormány gyors intézkedése következtében Belgiumból 20 vagon rézgálic már útban van Magyarország felé, a mai napon pedig Jugoszláviából már 25 vagon rézgálic lépte át a határt, mely mennyiségek a leg-rövidebb időn belül szétosztásra kerülnek. A külföldről származó rézgálic ugyanolyan áron fog forgalomba kerülni, mint amilyen árat az országban gyártott rézgálicért fizetnek a szőlőgazdák.

Minden gyümölcsfelesleget feldolgoznak a konzervgyárak

Jelentettük néhány héttel ezelőtt, hogy holland tőkeérdeklőség azzal a tervvel foglalkozik, hogy bekapcsolódik a magyar konzervkészítő iparba, ha arra az illetékes hatóságok is megadják a hozzájárulást. A külföldi érdeklőség főképpen felkész árakat akar előállítani az exportra nem alkalmas gyümölcsfeleslegekből.

Amikor a magyar konzervgyárak értesültek a külföldi érdeklődésről, azonnal közölték a magyar gyümölcskivittel és feldolgozás-

sal foglalkozó szervekkel, hogy véleményük szerint nincs szükség idegen érdekeltségek bekapcsolódására, mert a felkészült és fejlett hazai ipar minden felesleget felhasznál.

Ennek következtében, értesüléslésünk szerint, abbamaradtak a hollandok tájékoztató tárgyalásai és így az idén, az ígérkező rekord gyümölcstermés is magyar érdekeltségek üzemében kerül feldolgozásra.

Növénynemesítési kutatólaboratórium nyílik meg július elején

Budapest, július 1. Július folyamán, valószínűleg már a jövő hét valamelyik napján átadják rendeltetésének a növénynemesítési kutatások céljára létesített Genetikai Laboratóriumot. Az intézmény, amelynek mezőgazdasági szempontból igen nagy a jelentősége, a gyógynövénykísérleti állomás keretében fog működni és vezetéseivel az illetékes tényezők dr

Oláh László kísérletügyi adjunktust bízták meg.

Az új intézményre várnak azoknak a növénynemesítési kutatóknak feladatait, amelyeknek során meg kell keresni és ki kell termelni a hazánkban termelhető legjobb gabonafeleslegeket, mint például egységes típusú standardbúzákat, árpat, kukoricát és hüvelyeseket.

Rendület készül a tojás minőségi kellékeinek és forgalmának szabályozására

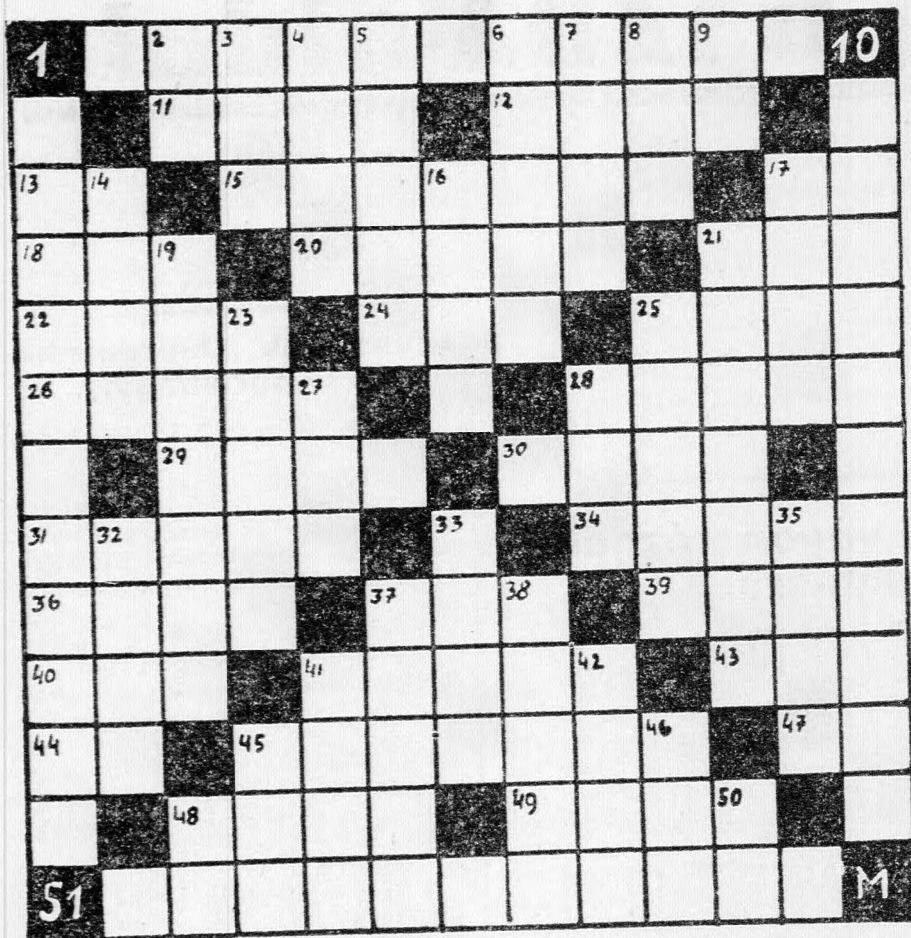
Az illetékes hatóságok évek óta tartó alapos előkészítő munkája nyomán, a közeljövőben megjelenik az úgynevezett „tojás-rendület”. A küszöbön álló miniszteri rendelkezés szabályozni fogja a szárnyasokat (tyúk, kacska és liba) tojásainak minőségét és a forgalmát. A rendelet pontosan körülírja, hogy milyen tojások láthatók

el „teatojás”, „friss tojás”, „repedt tojás” jelzéssel és mikor minősítendő romlottak a tojás.

Meghatározzák továbbá hogy mikor és hogyan hozható forgalomba a tojás „keltető tojás” néven és hogy mik a „kannatojás” forgalmi előírásai. Kitejeződik a rendelet még a tojáseltartó (konzerválás) eljárások és a konzerv-

Rejtvényrovat

Vezeti: Murányi Zoltán
69. számú keresztrejtvény

Az ékezetek elhagyását külön nem jelöltük.

Vízszintes sorok: 1. Toronyban van. 11. Lóláb része. 12. Csinál. 13. Régi etelen képződik. 15. A színházigazgatók álma. 17. Tüzel. 18. Szakít. 20. Lel. 21. Ismert rövidítés. 22. Fogpépmárka. 24. Vissza: a tömeggyártás alapeszköze. 25. Névelővel: kikötő. 26. Atrikai folyó. 28. Névelővel: itálkeverék. 29. Finn... nyelvcsalád. 30. Közlekedési eszköz. 31. Retikül. 34. Fősvény ember jelzője. 36. Ilyen vaj is van. 37. Gyom. 39. Eszes. 40. Ilyen terep is van. 41. Egyenlők latinul. 43. Zab keverve. 44. Vissza: névelő. 45. Múzeumokban van. 47. Azonos betűk. 48. Dal. 49. Becézett női név. 51. Ragályos betegség.

Jutalmat kaptak:

Mult vasárnapi számunkban közölt keresztrejtvény négy hosszú sora: Angelus domini. Trianonai határ. Ünnepi vacsora. Kutató előadás.

Egy-egy mozijegyet kaptak: Kovács Imre Gerei u., Halász Ilona Csetete u.

Egy-egy könyvet kaptak: Gaál Magda Kossuth u., Farkas Károly Mester uca.

Kérjük a jutalmazottakat, hogy kedden délután 4-6 óra között szíveskedjenek a szerkesztőségben megjelenni, hogy a jutalmakat átadhassuk.

69. sz. rejtvényszelvény

Név:

Foglalkozás:

Cím:

Megfejtés:

Függőleges sorok: 1. Foglalkozás. 2. Egészséges. 3. Régi súly. 4. Enni ad. 5. Rubázzalhoz tartozik. 6. Keresztül lép. 7. Gimnázium fajta. 8. Kasza része. 9. Néz mássalhangzói. 14. Ügyvéd teszi a vádlattal. 16. Vissza nem volt bátor. 17. Életet morzsol le. 19. Sarkok. 21. Történelem fele. 23. Filigrán. 25. Vissza: női név. 27. Számvív. 28. Névelővel főúri rang. 29. Számvív. 28. Tenger latinul. 35. Székely. 37. Nyelőső része. 38. Vissza: kézimunkát. 41. Rovartörzs. 42. Vissza: koros. 45. Tartó. 46. Szeszkes ital. 48. Tagadó szócska. 50. Mássalhangzó (összetett). 10. Biróság.

Figyelem! Megfejtésül a négy hosszú sor küldendő be. Határidő péntek délután 4 óra. Megfejtéseket borítékba téve, vagy postán, vagy személyesen adjuk be a szerkesztőségbe, Ferenc József út 49. A rejtvényfelvételt pontosan, olvashatóan kell kitölteni. Hiányosan kitöltött szelvényt nem veszünk figyelembe. — E heti nyemlényein: mozijegyek könyvek. — A borítékra ráírandó: „Keresztrejtvény.”

SZERFA ELADÁSI HIRDETÉNY. Debrecen szab. kir. város gulthi erdőhivatal kerületében fekvő Jakab, Tamásy és Angyaltelek raklárakban készletezett és e raklárakban a helyszínen átadandó 1541.89 köbméter tölgy szerfa. 338.67 köbméter akác szerfa hat eladási csoportban 1939. július 17-én d. e. 10 órakor Debrecen sz. kir. város kistanácsstermében (Városháza I. em.) írásbeli és szóbeli ajánlat mellett tartandó versenytárgyalás útján eladásra kerül. Írásbeli ajánlatok 1939. július hó 17-én d. e. 9 óráig adandók be Debrecen sz. kir. város polgármesteréhez címezve a városi közp. iktató hivatalba. Vásárolni szándékozó felek részére a sinató vidéji ellenvilágítással szolgál és az árverési iratokat megküldi Debrecen sz. kir. város Dazdasági és Erdészeti Ügyosztálya.

Sztratoszféraszerelem

Írta: STEPHEN WILLIAM WHITE

(32)

A zene hirtelen elhallgatott, a párok szétváltak s egy egyenruhás ember sietet végig a tömegen. Calvillék figyelemmel kísérték útjában és látták, amint a közelben ülő Weagant és társaihoz tart, melynek körében megdöbbenve ismerték fel Lucy Costello-t. Az egyenruhás férfi megállt Weagant előtt, jelenteni látszott valamit, de a falon keresztül semmit sem hallottak a foglyok, de látták, hogy a mérnök feláll, néhány szót vált a küldönccel, majd jelt ad a kezével és láthatóan a közönséghez beszél, mely erre hirtelen abbahagyja a táncot. Calvillék feszülten figyeltek s kisvártatva legnagyobb bámulatukra éles, erős, tisztá hang csendült meg szobáikban.

— Halló, halló! Itt Rádió Washington 86.400 kilocycus, 25 megawatt... Az Egyesült-Államok elnöksége és végrehajtótanácsa nevében Donovan McCarthy vezértitkár hivatalos előadást tart...

Az ismeretlen férfi, aki eddig látszólag álombamerülve hevert a székén, hirtelen felugrott, mereven előrehajolva néztek, de aztán a szobába szűrődő hangokra lettek figyelmesek.

— Hölgyeim és uraim! Llavellyn szenátor tegnapi előadása végén bejelentette, hogy ma folytatni fogja azt és ebben a folytatásában magyarázatot adja mindama rejtelmes tümeményeknek, melyek vele történtek. A szenátor úr, sajnos, megmagyarázhatatlan módon ismét eltűnt. Félő, hogy ugyanazok rabolták el, akik először. A szenátor úr helyett az elnök úrtól nyert adatok alapján és a végrehajtótanács egyhangú határozata alapján én tartom meg az előadást mivel annak tartalma közérdekű. Az egész világnak tudomást kell szereznie arról a példátlan sérelméről, amely Amerikát érte s talán arról a veszedelméről is, mely a Világszövetséget fenyegeti...

Az ismeretlen férfi felkiáltott az üvegborítékban:
— Rajta, McCarthy, leplezd le ezt a bünszövetkezetet, leplezd le Ae...

Fülsiketítő jazzband szakította félbe szavait, de az üvegfalon túl az előkelő társaság láthatóan tovább hallgatta a beszédet. Calvillék nem értették, mi a zavar oka; a fiatal mérnök meglepődve nézett az ismeretlenre.

— Ön... ön...

— Igen, én Llavellyn szenátor vagyok, aki...

...nevű banditáról van szó — hallatszott újra az előadó hangja, aki egy... várost... two fine girl, two fine girl... magasságban lebeg a tenger felett...

Ideges döbbenet hullámozott át a négy emberen, amikor bizonyosságot szereztek arról, hogy a lényeges részekenél jazzband váltja fel az előadást. Az előadó folytatta:

— Edwards Weagant mérnök ismeretlen okból elraboltatta Llavellyn szenátort és ezzel a Világszövetség 234.445 Be1943. számú paragrafusába ütköző bünszeleményt követett el, melynek megtorlása...

— Waiter, a glass of water, waiter a glass of water — zúgott közbe ismét a jazz hangja.

— Mi lehet az oka annak, hogy ez az atkozott jazz folvon közbe-

szól — csikorgatta fogát a szenátor.

— Nem tudom — sugta visszafojtott dühvel Calvill — de bizonyos, hogy tudatosan csinálják, hogy ne értsük meg az összefüggést... De hopp, figyeljünk csak!

...eltűntetésének körülményei meglehetősen fantasztikusak. A higánnyá, márvánnyá vált kockák arra mutatnak, hogy már előtte is akadtak vakmerő vállalkozók, akik...

Receség, bűgös harsogta túl a szavakat, aztán ismét tovább halatszott az előadás.

...rejtélyes hatalommal rendelkező egyénnel állunk szemben, aki valamilyen nagy horderejű tanulmányra bukkant s erre építve kiszakította magát a Világszövetségből és szembefordult vele.

— Ez a találmány pedig minden valószínűség szerint az, hogy miképpen lehet... brrrrr... niíiii... ssor... tatni és... jajjaj, mi ez segítség! miért forgok! Rendező úr segítség! A mikrofon... ne engedjenek... huz... az ablak... vá...

Négy halottsapadt are meredt egymásra a teremben. Llavellyn megszólalt:

— Őt is elrabolják, hogy ne folytathassa az előadást.

— Lehetetlen — dadogta Calvill. A mikrofon mellett? Az állami sudió palotájából? Ez az örüllet határos!

— De hiszen akkor nemsokára itt kell majd látnunk — jegyezte meg Kichhoff.

— Örület... szörnyűség, amit ez az ember művel — suttozta Evelyn — aljas céljai elérésére semmit és senkit nem kímél... de hát mi is a célja?

*
A fényes terem közönsége ezalatt tovább járta a táncot. Egyszerre kapogás hallatszott és egy egyenruhás férfi jelent meg a küszöbön.

XIII. fejezet.

A légváros csodája

— A kormányzó úr kéri az urakat.

A foglyok meglepődve néztek össze.

— Miféle kormányzó? — kérdezte Kichhoff.

Calvill visszaemlékezett a táncteremben látottakra s hirtelen támadó gyanúval kérdezte:

— Weagant...?

— A kormányzó úr kéri önöket — ismételte merev arccal a tiszt, kifejezéstelen szeméit a pamlagra szegezve, ahol Evelyn szorongva leste a jelenetet.

— Miféle kormányzóhoz akar maga vezetni bennünket? — förmedt Mondmann a férfira. De ez szótlannul sarkonfordult és várt.

— Menjünk — adta ki a jelszót Calvill — most talán majd megtudunk mindent. Jer, Evelyn...

— Mr. Calvill további rendelkezésig ittmarad — pattogtak a tiszt szavai.

— Ezt is a kormányzó rendelte? — kérdezte riadtan a fiatal mérnök.

A tiszt nem válaszolt és Calvill tehetetlen dühében már-már elvesztette önuralmát. De erőt vett magán és mindhárman kitéptek az ajtón, melynek két szárnya zajtalanul összecsuksódott mögöttük. — [Folytatjuk.]

Repi

kezdi meg Debreceni R

A Debre tőcege Dr tannyal munkával Keletmagy az ifjúság megkezdje koronázta.

után most Debrecei toros és n tás. Több arról, hog két szakos nagy és g ment kere lentkező é masakat remény anyag ker

A lé

Elmérés végső fokot Mindegyik h me érdekbe sában főlen legkönnyebb erejével az es csirájában el tet a lerolna

A lerohan lepelesszern megámadja ideközponji közlekedési vezetési me sáit megren siasit és f mapi felkésze megadályoz lett gyorsan motoros alak sel a légi tá országot vagy szik, de legal vó hadsereg állásának nye tősegtől foszt

A lerohanás góbol és a fő végrehajói m képzett hatalm toros mozgási harcokcsikkal gyors szerzes pulóerőket ön pes légi sereg nokba, amely közben az elle col kedező h tók és feladata oidlatják meg zési lehetősé mokban ezért vezérlet alá he tek gépkesin aljakkól, harc zerségtől, nch vontatású ség

Bar a leroha erdimentyit lehe védelem és a szág területén a batossággal ne rohanó légiro útját számbave téki erők nem erődítésére kel eszközök nem mégis komoly zettel szemben nagy hatás elm laború meg ellenállás meg birtokában sem spanyol polgárk 22.1 főlvények

lett felvehe bilhatatlanul több szereve szág álla vésés és ors szerzes valóságzó motoros tü tól és gép- állnak.

en anyan ndelkezésre, szülő nem- darsal járó asz-ábessin en sz hidra srtis vágis felu

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

A3 D3 E

Repülés

Hétfőn kezdi meg kiképzőmunkáját a Debreceni Repülő Club

A Debreceni Repülő Club vezetősége Dr Stepper Károly kapitánnyal az élen fáradhatatlan munkával azon dolgozott, hogy itt Keletmagyarország fővárosában az ifjúság kiképzését minél előbb megkezdjék. Ezt a munkát siker koronázta, mert alapos előkészítés után most hétfőn megkezdődik a Debreceni Repülő Clubban a motoros és motornélküli repülőoktatás. Több ízben hírt adtunk már arról, hogy a felvételek mind a két szakosztályban megtörténtek, nagy és gondos orvosi vizsgálaton ment keresztül minden egyes jelentkező és csak a különösen alkalmasakat vették fel. Így minden remény megvan arra, hogy jó anyag került össze és a jövő pilóta

utánpótlása nagyrészt ezeknek a tanfolyamoknak a rendezésével megoldódik.

A Debreceni Repülő Club vezetősége, az agilis és fáradhatatlan Stepper Károly vezetésével mindent megtett ideig, hogy a tanfolyam általános megelégedést keltsen és a nemzet szempontjából jó eredménnyel járjon. A növendékek elhelyezésére, étkezésére vonatkozólag minden intézkedés megtörtént. Az oktató személyzet szintén együtt van már.

Holnap, hétfőn reggel tehát megkezdődik a nagy munka kint a repülőtéren, egy esomó magyar fiatalember elindul azon az úton, amely Nagymagyarország felé vezet.

A légi erők szerepe a modern háborúban

Irtá: vitéz náraj Náray Antal vkszt. ezredes

Elmégesegett politikai ellentétek végső fokán háborúhoz vezetnek. — Mindegyik hadviselő fél, saját győzelmében érdekel, az erőszak alkalmazásában főkéntre törekszik. Azt pedig a legkönnyebben akkor érik el, ha haderejével az ellenfél ellenszögét már csírájában elfojtja. Ez a törekvés vezetett a lerohanás gondolatához.

A lerohanó fél légi haderejével meglepetésszerűen, azaz hadüzenet nélkül megtámadja az ellenfél országának idegközpontját, fővárosát, ipari és közlekedési gócpontjait, hogy azáltal vezetését megbénítsa, az ország lakosságát megrémítsék, a hadsereg mozgásiását és felvonulását megghiúsítsák, ipari felkészülését és többtermelését megakadályozzák. Ily viszonyok mellett gyorsan mozgó seregeikkel, motoros alakulatokkal végzett betöréssel a légi támadásokkal megbénított országot vagy országrészt birtokba veszik, de legalább is a felkészületlen lévő hadsereg szétszórása árán, ellenállásának nyugodt megszerzési lehetőségétől fosztják meg.

A lerohanás tehát egyidőben a levegőből és a földön történik. Előbbinek végrehajtói már békében kitűnően kiképzett hatalmas légi erők, utóbbi motoros mozgási lehetőséggel bíró és harcokosikkal bőven ellátott önálló gyors seregek végzik. Emiatt a repülőerőket önálló hadműveletekre képes légi seregekbe szervezik. Olyanokba, amelyek feladatuk megoldása közben az ellenség légi erőivel a harcol kedvező feltételek mellett felvehetik és feladataikat is esorbíthatatlanul oldhatják meg. Korlátlanabb szervezési lehetőségekkel bíró gazdag államokban ezért őket önálló vezetés és vezérlés alá helyezik. A gyors seregeknek gépkocsin szállított gyalogszólóaljakból, harcokosikból, motoros tüpérségekkel, nehélsúlyú lövedékből és gépvontatású segédszolgálatokból állnak.

Bár a lerohanó hadviselő fél nagy eredményt lehet várni ott, ahol a légvédelem és a légioltalom az egész ország területén a lehető legnagyobb szabotossággal nem működik, ahol a lerohanó légi erők és gyors seregeket útját szabhatja, vagy hasonló értékű erők nem állják, ahol az ország erődítésére kellő mértékben anyagi eszközök nem állnak rendelkezésre, mégis komoly háborúra készülő nemzetet szemben a lerohanással járó nagy hatás elmarad. Az olasz-abesszin háború megmutatta, hogy az ellenállás még hatalmas légi főlény birtokában sem török meg azonnal, a spanyol polgárháború sem a nemzetiek légi főlényének kizárólagos következ-

ményeképen végződött a nemzetiek diadalával.

Ott azonban, ahol a nemzet háborús akarata nem elég erős, ahol a nemzeti célkitűzések nem egységesek, ahol a küzdőkész néplelek balsors idején — a veszedelem arányához mért nagy lelki erőfeszítésekre képtelen, ott a lerohanás sikerrel kecsegtet. Kiváltképpen akkor, ha az ellenfél lehenyőrő katonai túlsúlya is kézenfekvő.

Az ellenséges lerohanás döntő sikerével azonban nem kell számolni annak a hadvezetésnek, amelynek tömegeiben a mindennáron való ellenállásnak gondolata él, ahol a lerohanások hatálytalanságra minden katonai rendszabály a gyakorlatban is jól működik. Minden valószínűség szerint tehát a meglepetésben rejlő erkölcsi hatás elmarad.

Széthullóban lévő államszervezet ellen azonban a lerohanás azzal a nagy eredménnyel járhat, hogy a háború komollyá való fajulását előzheti meg, ezért gondos hadvezetés a lerohanás elvégzésére hivatott seregek szerzéséről nem mondhat le.

*
— A Debreceni Repülő Club vezetői a VI. pilóta pikniken. A múlt vasárnap megrendezett VI. Magyar Pilótapikniken a Debreceni Repülő Club is kivette a maga részét. Igyekezett a Debrecenbe érkezett vendégeknek kellemes órákat szerezni, kalauzolta őket és foglalkozott velük. Szóval: a híres, debreceni vendégszeretetet gyakorolta velük szemben.

Debrecen sz. kir. város polgármestere, ad. 30.890/1939. VI. sz. Hirdetmény. Ertesítem a város érdekelt lakosságát, hogy a város VIII. állategészségügyi kerületében tartandó sertéshelvitásokra (Vásárpénztár Rt., Diószegi út) a sertések felhajtását az alábbi feltételek mellett engedte meg a m. kir. Földmívelésügyi Miniszter Úr. 1. A vásárra csak Debrecen sz. kir. városnak ragadós száj- és körömfájás miatt helyi zárlat alatt nem álló helyeiről és csak azonnali levágásra szánt, csak sertéseket szabad felhajtani. 2. A sertéseket kizárólag járművel szabad a vásárra szállítani. 3. A vásárra szállított sertéseket a járműről való lerakás előtt kell egészségügyi szempontból darabonként megvizsgálni. 4. A vásárra szállított sertések kizárólag Debrecen vagy a budapesti sertésközvágóhidra és a budapesti Ferencvárosi zárt sertésvásárra 5 napon belül történő levágás céljából adhatók el. 5. A vásárra felhajtott sertések a vásártérrel vissza-

nem szállíthatók. A Debreceni Vásárpénztár Rt. tartozik gondoskodni a vásárra felhajtott összes sertések felvásároltatásáról. Debrecen, 1939 július hó 1. Polgármester.

Rádióműsor

JULIUS 2.

BUDAPEST I. 8: Szózat.

Utána: Hanglemezek. 1. Kéler Béla: Magyar vígjáték nyitány. 2. Schubert—Berté: Három a kislány — egyveleg énekekkel (Berlín (Pharmokusok). 3. Dörözsák: Humoreszk. 4. Foster: Swanee river — dal. 5. Freed-Brown: Alone — dal (Gretta Keller). 6. Brán Vidám polka. 7. Freed-Brown: Nilusi szerelmi dal. 8. Pécsi József: Dörögő medve. 9. Kacsó: Egy rózsaszál szebben beszél (Kalmár Pál). 10. Sándor Jenő: Almodó Tiszapart. 11. Jacobi: Leányvásár — kettős (Szabó Lujza és Szédo Miklós dr.).

8.45: Hírek.

10: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Prékál Szabó Imre esperes, farsori lelkész.

11: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból. A szentbeszédet mise közben dr. Kübar Flóris bencés házfőnök mondja. Énekel a Felső-krisztinavárosi egyházközség Harmonia Sacra énekkara Jurassa Endre vezetésével. Előadásra kerül: a Pítoni: Laudate Dominum, b) Részletek Gruber: Missa Papae Leonissá-ból; c) Kerseh: Kinek első szent királyunk; d) Harmath: Jézusomnak szívén; e) Kodály: Pange lingua; f) Franck Panis angelicus és a Himnusz.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Operaházi Zenekar. Vezényel Rajter Lajos.

Közben kb. 13.05: „Egészségügyi Kalendarium.“ Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye. Felolvassa Faragó Ferenc dr.

14: Hanglemezek.

15: 1. „A cseplesi szemvesztés eső-kentése.“ Sulyok Balázs előadása. 2. „Védekezés a gabonasziszik ellen.“ Baranovits Ferenc dr. előadása. A földmívelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.

15.45: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.

16.30: „A magyar népdal.“ Molnár Imre dr. előadása. Közmvédelési előadásorozat.

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.10: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.

18.15: Vásárhelyi Magda zongorázik.

19.15: Hírek.

19.25: Liszt: XIV. magyar rapszódia. Előadja a Budapesti Filharmonikus Zenekar. Vezényel Dobnányi Ernő. (Hanglemmez.)

19.40: „Ó, a Gyula szegényke.“ Laczkó Géza elbeszélése.

20.10: „Balatoni est.“ Rendező Csánády György. „Két balatoni adall.“

1. „Szerenád Fűreden.“ Hangjáték. Irtá Babay József. — Szereplők: Enyedi Gáspár — Bodnár Jenő; Enyedi Gáspárné — Berky Lili; Mária, a leányuk — Szelezky Zitta; Zsófi tant — Nagy Teréz; Koroda István főhadnagy — Hajmássy Miklós; Kovalkovszky huszárkapitány — Matény Antal; Blaha Lujza — Nagy Izabella; Cigányprimás — Heitai Andor; Klarinétos — Sala Domokos. — 2. Weekend Siófokoa. Hangjáték Irtá Bókay János. Szereplők: Borbás Árpád — Bodnár Jenő; Borbás Árpádné Berky Lili; Lili, a leányuk — Muráti Lili; Torkos Béla — Fáy Béla; Kerekes Tibor Bókay Ferenc; Regőle Apáthy Imre. Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.

22: Táncelemezek.

22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23: Közvetítés a Debreceni-éteremből. Kurima Simi cigányzenekara.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 11.15: Közvetítés a városi Fővárosi Pavillonból. A Rendőrzenekar műsora. Vezényel Szőlőssy Ferenc.

15.05: A rádió szalonzenekarának műsora.

18.45: „Magyar temlomok az örök városban.“ Tóth László dr. egyetemi tanár előadása.

20: Hírek, löversenyeredmények.

20.20: „Diesel Rudolf.“ H. Szarvas Béla előadása.

20.50: Hanglemezek.

22: Időjárásjelentés.

KASSA. 10: Református istentisztelet. 11.15: Műsorismertetés.

11.25: Versek Szent Istvánról — Elmondja Schalkhúz Lipót.

11.45: Hanglemezek.

12.20—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

JULIUS 3.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.

Utána: Elrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Agyuöntő Gábor Áron.“ Szentgyörgyi Elvira előadása Gábor Áron halálának 90. évfordulóján. (Felolvasás.)

10.45: „Kövérség, soványág.“ Keilner Dániel dr. előadása.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.

12.10: Szalonötös.

Közben 12.40: Hírek.

13.20: Allástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Vincze Ottó.

1. Herold: Zampa — nyitány. 2. Siedle: Virágszvit. 3. Lossonczy Dezső: Magyar rapszódia. 4. Armandoia: Kék pavillon. 5. Jacobi: Leányvásár: — keringő. 6. Strauss János: Terefere polka. 7. Turai Mihály: Turut induló.

14.30: Hírek.

14.45: A rádió műsorának ismertetése.

15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diáklőrója: „A magyar katonaszemély költője.“ — Merényi Oszkár dr. előadása Bárd Miklósról. (Felolvasás.)

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

17.10: „Híres magyar mecenások: Xantus János.“ Pongrácz Sándor dr. előadása.

17.40: Kiss Lajos cigányzenekara.

18.50: „A százéves Henley regatta.“ Máthé Elek dr. előadása.

19.15: Hírek.

19.25: Gere Lola, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel.

19.55: „Hogyan készül a népszimű.“ Turchányi István előadása.

20.10: Magyar Női Kamarazenekar. — Vezeti Forrai Miklós.

20.50: „Magyar hétköznapok: Nagykörsői kertek.“ Közvetítés, beszél Budinszky Sándor. A felvételeket vezeti Gyula dr. (Hangfelvétel.)

21.40: Hírek, időjárásjelentés.

22: Koncert Fuvözenekar. Vezényel Keil Ern. Kéler: Rákóczi nyitány. 2. Bizet: Az arlesli leány — II. szvit. 3. a) Haydn: Menüett; b) Lacombe: Tavasz muzsika. 4. Strauss János: Bemondó — Natter Gitta. Császárkeringő.

22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

23: Hanglemezek.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19.30: „Miért jószág-nemzet a magyar.“ Rácz György dr. előadása.

20: Hírek.

20.20: „Kövek és emberek a várbau.“ Jesszenszky Sándor dr. előadása.

20.50: Magyar Női Kamarazenekar. — Vezeti Forrai Miklós.

1—2 óráig ad másort.

KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.

11.10: Ifjúsági előadás.

11.25: Hanglemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. — Műsorismertetés.

12—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

Anyakönyvi hírek

SZÜLETÉS: Papp János asztalos s. Beresényi u. 58. fiú Sándor. Varga Imre fm. leány Katalin. Kapusi József npsz. Hajdúböszörmény. fiú József. Pázmándi Gyula mézeskalácsos. Hajdúböszörmény, fiú János. Weisz Mór kereskedő Erzsébet u. 101. leány Márta. aNgy László npsz. Hajdúböszörmény, leány Zsófia. Friedmann Vikt. rabbielölt József kir. hg. u. 41. leány Margit. Molnár Antal malom-munkás Hajdúböszörmény, fiú Imre. Mányi Imre npsz. Hbözörmény, leány Mária. Dr Gaál Géza orvos Nagyköllő. leány Klára. Pallay Pál máv. vonat-kísérő. Acél u. 25. fiú Tibor. Nagy János sütő s. Oláh K. u. 50. leány Julianna. László Mihály borbély s. Honvéd u. 58. leány Rozália. Kiss László npsz. Lázár u. 23. fiú Árpád. dr Sörghy János múzeumigazgató Thaly K. u. 1 fiú János. Szabó Lajos gazdálkodó Fanesika 56. fiú Gábor. Német Lajos hentes segéd Dévai u. 42. fiú József.

ELJEGYZÉS: Nagy Imre villany-szerelő. Derecske—Szénási Aliz Kerekes G. u. 37. Kalmán Sándor máv. vasutas—Hegedűs Zsuzsanna Acél u. 2.

HÁZASSÁG: Seres Sándor villany-szerelő s. Táltos u. 10—Kovács Vilma Klapka u. 21. Vedres Sándor máv. lakatos Munkás u. 16—Szegei Pirokka Ocskay u. 4. Lakatos Sándor cipész s. Rakovszky u. 18—Szabó Julianna Virág u. 3. Simon András gyári munkás Kórház u. 3—Kubinecz Anna Héshes u. 17. Kuti Kornél magánhivatalnok Budapest—Bende Vilma Kálmán Nagyköllő—Szabó Katalin Mária Biharnagybajom. Kovács László máv. asztalon Dobó u. 21—Szebeni Válag Zrínyi u. 16. Eiznitz Sándor gyógyszerész—Krákovits Gili Tiszacsépe. Léka István fm. Torockó u. 20—Molnár Róza Bözörményi út 34. Dr Gál Imre orvos Arany Bika—Rényi Terka Debrecen.

HALÁLOZÁS: özv. Komor Józsefné ref. 69 éves Burgondia u. 21. Domokos Lajos ref. 11 hónapos Bellefő 293. Katona Lászlóné ref. 55 éves Válag, Berényi Anna ref. 1 napos Pac 25. Kovács Róza ref. 4 hónapos Erzsébet u. 52. Paulusz Sándor ág. ev. 9 napos Budai u. 13. Fodor Károly npsz. r. k. 58 éves Hévezér út 17. Horváth István kereskedő s. ref. 41 éves Cserépes u. 24. Markovics Eva ref. 13 hónapos Kis-

hegyesi út 12. Mende Gergely malom-munkás g. kat. 80 éves Meszera u. 2. özv. Csázi Ferencné ref. 83 éves János u. 43. Bartha Lajos kőműves s. ref. 46 éves Tancsics u. 60. Bódi Bertalan ref. 8 hónapos Gázgyár u. 6. Tomkó János kőbánya munkás g. kat. 51 éves Csapó u. 4. Szóts Borbála ref. 6 hónapos Pesti u. 4. Vadási Sándorné ref. 55 éves Meszera u. 1.

KÖZGAZDASÁG

LANYHABB AZ IRÁNYZAT A KÉSZÁRUPIACON

Tengeri: augusztusra 17.02—17.00, zárlat 16.98—17.00.
Búza: felsőtiszai 77 kg-os 19.40—19.60, 78 kg-os 19.60—19.80, 79 kg-os 19.80—20.00, 80 kg-os 19.90—20.10.
Rozs: pestvidéki 13.10—13.30.
Takarmányárpa: középminőségű, új 14.00—14.50.
Zab: elsőrendű 23.20—23.35, középminőségű 22.00—22.20.
Tengeri: tisztított 16.65—16.80.

A FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

összfelbajtása 126 darab. Az irányzat változatlan.
Arak: uradalmi zsirsértés páronként 340 kg-on felül 104, szedettértés I. 96—101, II. 90—94, III. 80—82 fillér kg-ként.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font 16—16.20. — Dinar 6—7.50 (500 és 5000 din. címletek kiv.). USA dollár 340.90—341.90. — Francia frank 9.00—9.20. — Leu 2.60—3.45. Lira 16.90—17.90. — Svájci frank 76.85—77.75.

— A prostata megbetegedéseinek kezelésében a rendkívül enyhen ható természetes »Ferenc József« keserűvíz — reggel égyomorra egy kis pohárral — gyakran nagyfontosságú szolgálatot tesz azzal, hogy igen könnyű, lágy székletet biztosít és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

EGY APRÓHIRDETÉS EGYSZERI KÖZLESE 10 SZÓIG A TISZANTULI FÜGGETLEN ÚJSÁGBAN HETKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 21-52

Levelezés

Szólókaró
hasított akácából, minden mérethez szállítva is kapható Vágó József tűzifa kereskedésében — »Margit-fürdő« mellett. — Telefon: 10-24.

Betöltendő állás

Soffört,
nagy gyakorlattal, lehetőleg szerelőt azonnalra felveszek. Jelentkezni reggel 8—9-ig. Hatvan uca 1. I. emelet 23. 1306

Mindenes
főzőnőt, aki hosszabb ideig zsidó helyen már volt, jól főz és nagyon tisztán takarít, jó fizetéssel azonnali belépésre keresek. Jelentkezés vasárnap egész nap Bika bérház, felem. 8. Hétlón: Magyar Ruháipar, Bika szálló. 1303

Állást keresők

Hosszú
bizonyítványokkal rendelkező zsidó lány gyermekek mellé ajánlkozik. Cím a kiadóban. 1295

Kiadó lakás

Földszinti
háromszobás ucai össz-komfortos lakás bútorral, teljes felszereléssel kiadó, illetve eladó. Cím a kiadóban. 1299

Hatvan uca
6. sz. bérházban 2 szobás, komfortos melegvízszolgáltatással és központi fűtéssel ellátott manzard lakás augusztus hó 1-re kiadó. 1279

Négyszobás

fürdőszobás ucai lakás kiadó augusztusra Szent Anna u. 35.

Két szoba
rendelőnek, irodának, — vagy csak garzonnak kiadó azonnal. Csapó u. 10., az emeleten. Ertekezni az udvari lakásban. 1769

Kiadó
kettő-három szobás fürdőszobás lakás. — Újonnan festve. Csapó u. 56. 1304

Lakást keresők

Azonnalra
keresek belterületen két-szobás előszobás komfortos, lehetőleg földszinti lakást. Cím a kiadóban. 1305

Kiadó
szobákat keres június 24-től augusztus 6-ig ipar-tanórciskolai tanárok részére Debrecen sz. kir. város iparosiskolájának igazgatósága. Ajánlatokat ár és pontos cím megjelölésével Veress Zsigmond portásnál, Burgundia u. 1. sz. kerjük leadni.

Ingatlan

Nagycserén
29 hold föld kiadó. Csillár eladó. Ertekezni Püvészkert u. 14. Dr Lengyel.

Városban
családi háznak telek eladó. Cím a kiadóban. 1172

Tánc

Üzlethelyiséghez
társat vennék, forgalmas helyen olcsó bérrrel. Cím kiadóban. 1091

Eladás

Hálószobabútor,
jókabban lévő, eladó. Kölesseri Sámuel uca 5. Nyilastelep. 1302

Eladó
kilószámra Berliene Illustrierte Zeitung 1938. és 39. évfolyamok. Kossuth u. 41. 1290

Ford
teherautó és gumik eladó. István út 29. 1285

Egy
rendbeli kovácsműszámszám eladó, VI. tized. Tompa u. 2. szám. Hajdúböszörmény. Karaes Sándor. 1301

Olesón
eladó egy komplett olajmalomberendezés egy most nyomatott magánjáró kazánnal, Lichtmann. Nyitrabrány. 1293

Márványlapos
ebédlőkredenc és kisebb szekrény ugyancsak márvánnyal eladó. Csapó u. 10., az udvarban. 1770

Jó
karban lévő modern gyermek sportkosci eladó. — Nagy László, Borz u. 20. 1167

Vétel

Zománczott
fürdőkadát keresek. Ország Egyházmegyei tptár. 1307

Veszek
és eladok mindenféle bútor, varrógépet, irodaberendezést, ingóságot, Csapó u. 16., keresztépületben. 2996

Csoágyat,
rézagyat, kettőt vagy duplát vennék. Májegygyár iroda, Erzsébet uca 29.

Ajánlat

Tokajhegyaljai
termelői borpincészetemet Csapó uca 31. alá helyeztem át. Ezelőtt Széchenyi u. 28. 1936-os furmint 76 fillér. 1160

Kárpitasmunkát
előnyösen, garancia mellett vállal Major, Péterfia u. 26. 980

Kartellen kívüli Motaikó 45 fillér
Széchenyi u. 3. Ugyanott valódi amerikai pensylvániai s mindenféle márkázott olajok kaphatók.

Harisnyaszemfeszítést
villanygéppel szakszertűen vállalko. Harisnyastoppolást, mindennemű kötöttáruk javítását vállalom. Harisnyakötőde, Hatvan u. 17. sz. 1028

»Kézben nagy«
ruhában zsugorodott kisesny a Kaveco Sport aranyfőtőtoll és rendes típusok. Elmeelés újítások, átlátható test, csavaros szívórudas tintafelvitel, pompázatos külső, 10—15 évi tartamú gyári szavatosság, minden darabon szabott ár. Raktár: »Mihály« papírkereskedésében Svetits-udvar. Telefon: 21.06. 1298

Százás
Jawa, Csepel segédmotor, 350 Raleigh, 175 AKD, 600 Indian oldalkocsis eladó, bérbeadó Király, Hunyadi uca 2. Royalnál. 1014

Gyönyörű
ebédlő és úriszoba olcsó eladó, OTI bérház 1. kapu földszint 2. balra.

Paulánai!
készítse tartós hullámaít vegyileg, aram nélkül gyors és biztos eredmény. Piac u. 77.

Oktatás

Jazz-zongorát tanít
pesti zenetanár, Werbőczy u. 4. II. e. 7.

Született
német nyelvtanár ad; 24 órát egy hónapban 6 pengőért, Kossuth u. 41., udvarban. 5359

Rádió

Zeneszekrény,
eredeti Standard gyári G-2 esőven szuper rádió és gramofonnal beépített, 80 darab sláger lemezzel megbízásból olcsón eladó. Megtekinthető Miklós u. 8. keresztépület. 1291

Különféle

Kiadó
nagy, földszinti, száraz raktárhelyiség. Piac u. 51. Kellernél.

Mindennemű
varrást, fehérneműt is, javítást, harisnyataipalást 3 párból kettőt készítek házhoz is megyek, József kir. herceg uca 22., Fislakás. 276

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Újság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt.

ti
A3 D3 B4
fü

AHOL A
TERE
Irtá: Dr G

TUM
Ta
a
Ha erről a ké
az ember, igazá
lyen hangot vál
log el nem kes
olyan nehéz len
dást és a tinta n
vitriolt.
Az bizonyos, h
talánosítással e
Az ingyen bor
vezménye, a l
kortesfűzetés vag
nem minden he
meg szavazato
ratlan szolódás
a szavazóknak
kisebb része az,
eny elhalt bará
jegyzése ráillik,
egyszer akaratlan
beszélgetések, a
hogy két ganesn
ta a szavazatát
pengő ellenében,
akinek bőre me
ket hallvan a kö
zést tette: Kend
a marhául, mer
tam olyan ökrö
adta el magát a
így is van, de n
kerület, ahol pus
kupecek döntene
eredményt. Más
baj.
A m. kir. közg
hoz most benyujt
ke-másika rámu
sára és szegyenk
azokat a helyeke
hol a mandátum
mohely pedig ne
esetben, mint:
jegyzék.
Mert az ország
választás több k
ban nem 1939 m
ment feloszlása
nem még 1938 jún
követő hónapok
kek elkészítésenek
ez a fontos közok
mát nyert, már s
hetett mondani, h
jelölté a mandátum
kellett megneve
mennyre igaz,
egyetlen egy tá
hogy több värme
az 1935-ös helyzet
a szavazók száma
ez természetes
ugyan, hogy az 14
szavazójogot szük
a mesterséges eső
ütötte a természe
dás.
Ezzel szemben u
a választók száma
ben lepadt. Töb
dunk, ahol ez a
is eléri. De ha
vizsgáljuk a ténye
nyílt választás

A harc
ság, re
tek r
te
za
ot jap
hét or
Hlin
és ennek
folytat

iróság-
ck egy-
forra-
si meg
sen ne-
Tuzerség
hare és e
keltek at
Ugyan
izán

az azt
jegyzé-
Mikor
es for-
is le-
mány-
előltet
gy ez
rra az
ntatni,
táiban

Tokio,
sereg
hogy az
vas-
szok
gyobb va
1935. és
lönbség
zekből k
szavazók
Elnéz p
magyara

A3 D3 E
A4
C4 B4
C3

A3 D3 B4
B5 A5 B6
A6 B6
D4 A4 C4 B4
C3